a) Spaţiul rural din Regiunea Vest

Etimologic cuvântul *rural* provine din latinescul *rurs, ruris* şi se referă la cultură, câmpuri, teritoriu ocupat, locuit, amenajat şi muncit de om. Ruralul reprezintă spaţiul terestru unde predomină pădurile, culturile şi spaţiile verzi şi care se bazează pe o societate predominant agricolă.

Spaţiul rural are capacitatea de a conserva şi reconstrui cadrul natural, ca urmare a unei presiuni antropice mai reduse, asociată cu tipul exploatării economice şi nivelul general de dezvoltare al forţelor de producţie. Câmpurile extinse de culturi, absenţa căilor principale de comunicaţie, prezenţa insulară a cadrului construit de dimensiuni mai mici şi a turmelor de animale, trădează prezenţa ruralului.

Îndeosebi în secolul al XX-lea, sub impactul urbanizării, spaţiul rural a cunoscut modificări structurale evidente, amenajări şi ameliorări pentru creşterea capacităţii de producţie a pământului şi pentru modernizarea habitatului rural.

Expansiunea spaţiului urban, dezvoltarea căilor de comunicaţie, implantarea unor activităţi neagricole, introducerea unor tehnici şi tehnologii, au dus la încărcarea spaţiului rural cu noi elemente şi noi relaţii, îmbogăţindu-l calitativ şi cantitativ.

Desigur, pentru a face o analiză cât mai exactă a ceea ce înseamnă spaţiul rural, cu toate elementele sale caracteristice, nu putem să delimitam ruralul de urban. Cel mai adesea, spatiul rural interacţionează cu spaţiul urban. Cunoaşterea ruralului, în toate dimensiunile sale, reclamă, din multe puncte de vedere, o analiză comparativă „rural-urban". Diferenţele dintre zonele rurale şi cele urbane, din punct de vedere al organizării economice şi sociale, precum şi a problemelor dezvoltării, sunt rezultatul distincţiei „rural-urban".

„Conform definiţiei din Carta Europeană a Spaţiului Rural, spaţiul rural cuprinde o zonă interioară sau de coastă care conţine satele şi oraşele mici, în care majoritatea părţii terenului este utilizată pentru:

- agricultură, silvicultură, acvacultură şi pescuit;
- activităţi economice şi culturale ale locuitorilor acestor zone (artizanat, industrie, servicii);
- amenajările de zone neurbane pentru timpul liber şi distracţie (sau rezervaţii naturale);
- alte folosinţe (cu excepţia celor de locuit)''[1]

„La nivel european, spaţiul rural ocupă 85% din suprafaţa teritoriului, cu decalaj pronunţat faţă de urban în asigurarea calităţii vieţii. În viziunea europeană satul are trei funcţii principale: funcţia economică (agricultură, silvicultură, industrie forestieră, artizanat etc.), funcţia ecologică (orientată spre conservarea resurselor naturale, spaţiilor verzi, mediului, peisajelor şi biodiversităţii) şi funcţia socio-culturală, menită să asigure şi să lărgească viaţa asociativă locală.[2]".

În România, o localitate rurală este acea localitate în care majoritatea forţei de muncă se află concentrată în agricultură, silvicultură, pescuit, oferind un mod specific şi viabil de viaţă locuitorilor săi, şi care prin politicile de modernizare îşi va păstra şi în perspectivă specificul rural.

Din punct de vedere al unităţilor administrativ-teritoriale, la 31 decembrie 2011 în Regiunea Vest erau ***12 municipii***, ***30 de oraşe*** şi ***281 de comune***, de care aparţineau un număr de ***1.327 de sate*** (vezi tabelul 9.1).

[1] Otiman Păun Ioan, 2000, p.30
[2] ibidem, p.275

DRAFT

După mediul de reşedinţă, în Regiunea Vest, aproximativ ***37,2%*** din populaţie locuiau în ***mediul rural***; la nivel naţional în anul 2011 aproximativ 45,1% din totalul populaţiei locuiau în mediul rural, ceea ce înseamnă că în Regiunea Vest există o mai mică concentrare a populaţiei în mediul rural decât nivelul naţional (vezi tabelul 9.2.).

Tabelul 9.1 - Numărul de localităţi rurale din Regiunea Vest, pe judeţe (2011)

Judeţul / Regiunea de dezvoltare	Numărul comunelor	Numărul satelor
ARAD	68	270
CARAŞ-SEVERIN	69	287
HUNEDOARA	55	457
TIMIŞ	89	313
REGIUNEA VEST	**281**	**1327**
ROMÂNIA	**2861**	**12957**

Sursa: INS – Anuarul statistic al României, 2012

La nivelul judeţelor, situaţia se diferenţiează pentru că în judeţele Arad şi Caraş-Severin 45% respectiv 44% dintre locuitori locuiesc în spaţiile rurale, o pondere asemănătoare cu nivelul naţional, pe când în judeţele Timiş şi Hunedoara aproximativ 38,4% respectiv 23,3% din numărul locuitorilor locuiesc în spaţiile rurale, totodată judeţul Hunedoara fiind al doilea după judeţul Bucureşti-Ilfov ca grad de urbanizare.

Sub aspect spaţial, cele mai mari comune din punctul de vedere al numărului locuitorilor se găsesc în partea de vest a regiunii (subdiviziunile Câmpiei de Vest) în judeţele Arad şi Timiş, satele fiind în principal de mărime medie (2.500-5.000 locuitori). În judeţele Caraş-Severin şi Hunedoara, satelele nu depăşesc 5.000 de locuitori, fiind de mărime medie spre mică, fiind aşezate în culoare şi depresiuni, dar şi în spaţiul montan, de exemplu în M-ţii Metaliferi şi M-ţii Bihorului (nordul judeţului Hunedoara).

În principal satele ca şi oraşele de altfel, tind să concentreze un mai mare număr de populaţie în spaţiile joase (câmpie, culoare şi depresiuni, dealuri) şi pe de altă parte, acestea pot fi mai slab populate dacă zona este inaccesibilă din punct de vedere al conectivităţii căilor de comunicaţie şi dacă acestea concentrează puţine activităţi economice care să asigure locuitorilor un trai decent.

Analizând harta de mai jos (fig. 9.1) se observă o gravitare a aşezărilor rurale cu un număr mare de populaţie în jurul oraşelor mari ale Regiunii Vest (Timişoara, Lugoj, Arad, Curtici, Brad, Deva, Caransebeş), existând o oarecare tendinţă de migrare dinspre mediul urban spre cel rural, îndeosebi în acele zone rurale situate în proximitatea oraşului, spaţiul urban fiind capabil de a oferi locuri de muncă şi anumite facilităţi pe care spaţiul rural nu le deţine fiind necesare pentru acest segment al populaţiei migratoare dinspre spaţiul rural spre cel urban; satele din apropierea oraşelor mari tind să aibă funcţia de „localităţi-dormitor'', deoarece acestea pot adăposti populaţia navetistă care munceşte la oraş şi care au preferat să nu îşi schimbe mediul de reşedinţă.

De asemenea, o infrastructură de transport bine pusă la punct (drumuri, căi ferate) poate facilita accesul rapid al populaţiei navetiste.

În mediul rural, aproximativ 93,5% reprezintă procentul aşezărilor sub 5.000 de locuitori, pe când doar 6,5% dintre acestea sunt aşezări de peste 5000 de locuitori, acestea fiind răspândite

DRAFT

îndeosebi în judeţul Timiş (13 la număr) şi Arad (6 la număr), dintre care o singură comună depăşind 10.000 locuitori – comuna Vladimirescu, judeţul Arad, în anul 2011 având 11.799 locuitori.[3]

Harta 9.1 – Populaţia din comunele Regiunii Vest

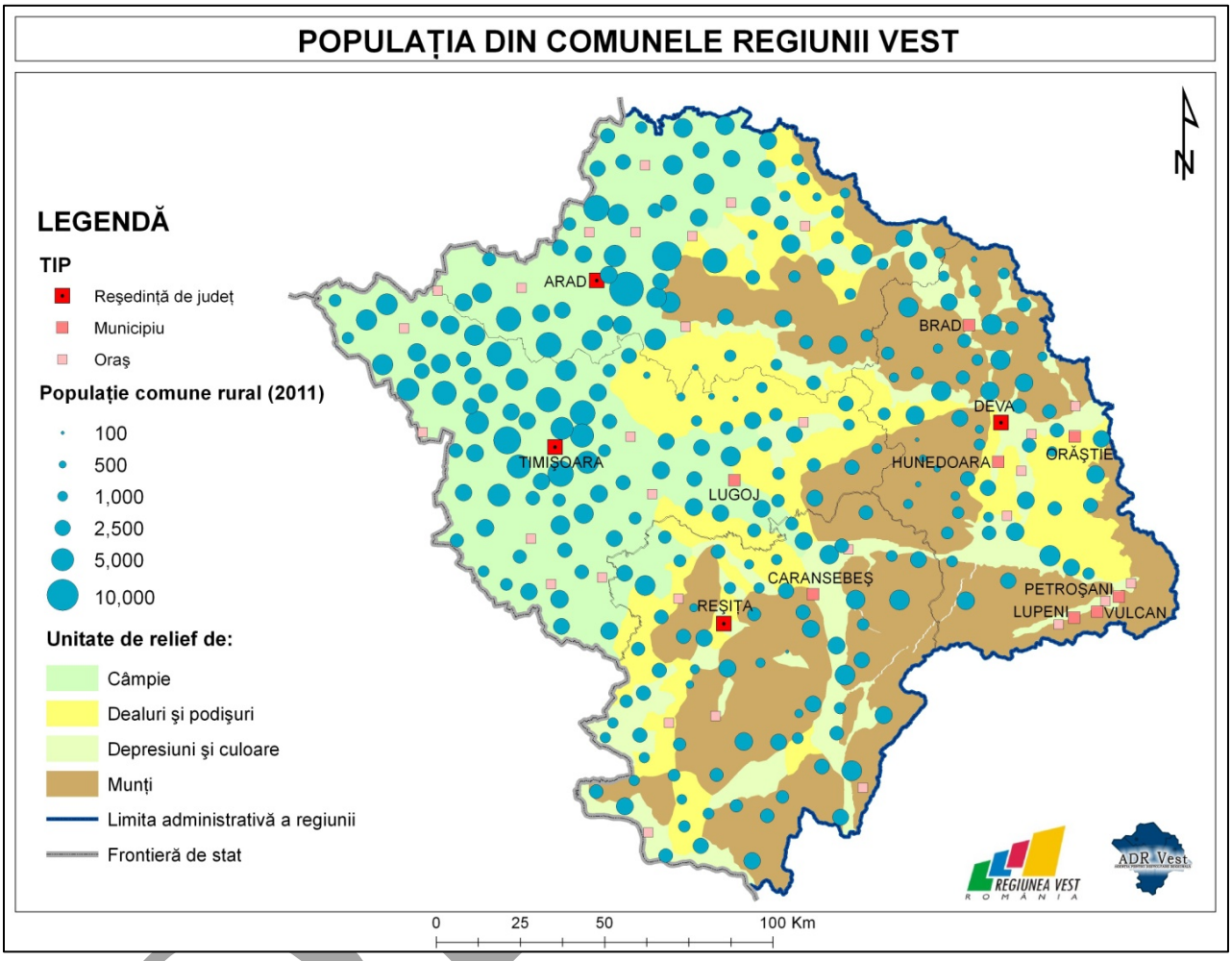

b) Caracteristicile demografice

În anul 2011, populaţia Regiunii Vest era de **1.913.831 locuitori**, reprezentând **8,93%** din populaţia României.[4] Dintre aceştia, **712.836** erau locuitori ai mediului rural, reprezentând **37.2%** din totalul populaţiei Regiunii Vest. Populaţia pe medii de rezidenţă este mult mai echilibrat distribuită la nivel naţional, fiind împărţită astfel: 55% în mediul urban şi 45% în cel rural.

Această diferenţă mare între populaţia urbană şi rurală la nivelul Regiunii Vest se datorează şi gradului mare de urbanizare al judeţului Hunedoara, acesta fiind al doilea judeţ după Bucureşti-Ilfov ca nivel de urbanizare.

[3] INS - Populaţia României pe localităţi la 1 ianuarie 2011
[4] INS – Populaţia României pe localităţi la 1 ianuarie 2011

Din tabelul de mai jos (tabelul 9.2.), se observă valori egale cu media naţională la nivelul populaţiei rurale în judeţul Arad (45%), relativ egale în judeţul Caraş-Severin (44%) şi sub nivelul naţional în judeţele Timiş (38,4%) şi Hunedoara (23,5%).

În Regiunea Vest, în anul 2011, ***densitatea populaţiei*** era de **59,7** locuitori/km^2. În teritoriu se identifică două modele de distribuţie a populaţiei şi respectiv, două tipuri de zone: *o zonă mai intens populată,* situată în vest, în special în periurban, şi *o zonă mai slab populată*, în zona montană, unde populaţia scade mult sub 30 de locuitori/km^2.

Tabelul 9.2 Ponderea populaţiei după mediul de reşedinţă

Judeţul / Regiunea de dezvoltare	Total populaţie (2011)	Populaţie urbană (2011)	% urban	Populaţie rurală (2011)	% rural	Densitate (2011)
ARAD	455.126	250.742	55	204.384	45	58.7
CARAŞ-SEVERIN	320.391	179.575	56	140.816	44	37.6
HUNEDOARA	459967	352.569	76.7	107.398	23.3	65.1
TIMIŞ	678.347	418.109	61.6	260.238	38.4	78
REGIUNEA VEST	1.913.831	1.200.995	62.8	712.836	37.2	59.7
ROMÂNIA	21.413.815	11.778.195	55	9.635.620	45	89.8

Sursa: INS – Populaţia României pe localităţi la 1 ianuarie 2011

Rata natalităţii în spaţiul rural din Regiunea Vest în anul 2011 a fost **8,4‰**, fiind relativ egală cu media natalităţii din mediul urban al regiunii (***8,5‰***), însă inferioară celei din mediul urban (*9,1‰*). De asemenea, se observă faptul că rata natalităţii din mediul rural din Regiunea Vest este mai scăzută decât rata natalităţii din mediul rural la nivel naţional, care a fost în 2011 de *9,3‰*. Totuşi, în multe zone din spaţiul rural există un potenţial de înnoire şi de întinerire a populaţiei. Populaţia rurală din regiune este deja îmbătrânită şi datorită natalităţii scăzute înregistrate în ultimii ani, dezechilibrele demografice se vor perpetua şi se vor accentua în viitor.

Rata mortalităţii populaţiei rurale din Regiunea Vest în anul 2011 a fost de **14,2‰**, egală cu rata naţională din mediul rural, însă mai mare faţă de cea a populaţiei urbane din regiune (***11‰***). Creşterea ratei mortalităţii în ultimii ani a fost generalizată ca şi tendinţă, atât în mediul rural, cât şi în cel urban. Rata mortalităţii populaţiei rurale din Regiunea Vest a fost egală cu rata înregistrată la nivel naţional în mediul rural.

Evoluţia ratei mortalităţii din mediul rural este justificată în principal de proporţia mare a vârstnicilor, în timp ce evoluţia din urban, unde populaţia este mult mai tânără, dovedeşte o înrăutăţire a condiţiilor de viaţă. Manifestarea acestui fenomen înregistrează mari variaţii în teritoriul regiunii.

În general există o corelaţie directă între nivelul mortalităţii şi gradul de îmbătrânire demografică.

Mortalitatea infantilă (numărul de decese al copiiilor sub 1 an) în anul 2011 în mediul rural era de **10,7 ‰**, în mediul urban această rată fiind considerabil mai mică ***7,8‰***, cele mai mari rate al acestui indicator în mediul rural fiind înregistrate în judeţele Arad (13,4‰), Caraş-Severin (11,1‰) şi Timiş (9,7‰), pe când cele mai mici valori se înregistrează în judeţul Hunedoara (6,1‰).

În mediul rural, ***sporul natural***, este în general mai scăzut decât valorile înregistrate în mediul urban, şi anume de **-5,8‰** faţă de ***-2,5‰*** în mediul urban. La nivelul judeţelor, valori sub media regională în mediul rural se înregistrează în judeţele Hunedoara (-9,7‰) şi Caraş-Severin (-

DRAFT

8,5‰), pe când valori peste media regională se înregistrează în judeţele Arad (-5,3%) şi Timiş (-3,2‰).[5]

Deşi începând cu anii ’80, mişcarea migratorie din ţara noastră pe direcţia rural-urban a fost net superioară direcţiei urban-rural, începând din anul 1992, s-a observat o creştere a fluxului schimbărilor de domiciliu din municipii şi oraşe în comune, favorizată de măsurile legislative privind proprietatea asupra terenurilor şi stimulate de deteriorarea condiţiilor economice şi sociale de la oraşe (pierderea locurilor de muncă).

Soldul migraţiei interne în Regiunea Vest a fost pozitiv în anul 2011, fiind alături de regiunile Nord-Vest şi Bucureşti-Ilfov singurele regiuni cu soldul ***migraţiei interne*** pozitiv (total plecaţi şi sosiţi), ceea ce denotă atractibilitatea regiunii în cadrul spaţiului naţional.

În Regiunea Vest, soldul migraţiei interne din mediul rural a fost de 4.761 persoane, soldul migratoriu rural fiind pozitiv în toate cele patru judeţe şi având valorile cele mai mari în judeţele Timiş şi Arad.[6]

Tabelul 9.3 - Migraţia internă determinată de schimbarea domiciliului pe judeţe şi medii în anul 2011

Judeţul / Regiunea de dezvoltare	Total			Urban			Rural		
	Plecaţi	Sosiţi	Sold	Plecaţi	Sosiţi	Sold	Plecaţi	Sosiţi	Sold
ARAD	5,891	6,445	554	3,139	3,030	-109	2,752	3,415	663
CARAŞ-SEVERIN	4,723	3,974	-749	2,826	1,896	-930	1,897	2,078	181
HUNEDOARA	6,836	5,361	-1,475	5,476	3,553	-1,923	1,360	1,808	448
TIMIŞ	10,937	14,586	3,649	6,899	7,079	180	4,038	7,507	3,469
REGIUNEA VEST	28,387	30,366	1,979	18,340	15,558	-2,782	10,047	14,808	4,761
ROMÂNIA	324,626	324,626	-	194,248	164,019	-30,229	130,378	160,607	30,229

Sursa: INS - Anuarul Statistic al României 2012

Speranţa de viaţă la naştere în Regiunea Vest, în anul 2010, a fost de **73,06 ani**, fiind mai mică decât cea la nivel naţional de 73,47 ani. Se constată o diferenţă între sexe de aproximativ 7 ani în favoarea persoanelor de sex feminin, atât la nivel regional, cât şi la nivel naţional. În ceea ce priveşte mediile de rezidenţă, durata medie a vieţii în urban este de **73,34 ani**, iar în mediul rural este mai mică, de **72,57 ani**. Durata medie a vieţii mai mică în spaţiul rural se datorează condiţiilor de viaţă precare şi insuficientei răspândiri a serviciilor de sănătate şi sociale.

Fenomenul de îmbătrânire demografică şi dezechilibrele structurilor pe vârste ce se manifestă în prezent în majoritatea comunelor contribuie la scăderea pe cale naturală a populaţiei. Dacă aceste tendinţe se menţin, va deveni evident procesul de diminuare a dimensiunii medii a aşezărilor rurale din regiune, exprimat printr-o creştere a ponderii comunelor mici şi foarte mici.

Evoluţia populaţiei este una dintre problemele cele mai discutate cu privire la spaţiul rural. Deşi reducerea populaţiei rurale părea a fi un fenomen firesc până acum 10-15 ani, fenomen care s-a

[5] INS – Anuarul statistic al României 2011
[6] INS – Anuarul statistic al României 2011

DRAFT

semnalat în toate ţările, există situaţii în care scăderea populaţiei a depăşit limitele suportabile ale sistemului demografic şi s-au produs alterări ale echilibrelor demografice.
Schimbările politice şi economice intervenite după 1989 au avut o reflectare imediată în indicatorii demografici.

Având în vedere structura pe vârste a populaţiei rurale, nivelul actual al mortalităţii pare să fi atins un maxim. În perioada viitoare se preconizează o tendinţă de relativă stagnare şi apoi de descreştere uşoară a valorii ratei mortalităţii.

Deşi pare paradoxal, totuşi nivelul actual al mortalităţii va conduce la o întinerire a populaţiei rurale prin scăderea vârstei medii peste 10-15 ani, moment până la care populaţia se va reduce pe cale naturală cu cel puţin 10% datorită ponderii mari a vârstnicilor care au peste 60 de ani în prezent. Se prevede o continuare a scăderilor de populaţie în zonele cu grad ridicat de îmbătrânire. Astfel, populaţia rurală a anului 2015 va fi mai tânără, dar mai puţin numeroasă decât în prezent (excluzând alte cauze de modificare a numărului populaţiei).

În ceea ce priveşte îmbătrânirea demografică masivă din rural, aceasta a fost determinată de migraţia masivă a populaţiei tinere de la sate către oraşe, care a avut loc în perioada de industrializare forţată din intervalul 1960-1985.

DRAFT

c) Agricultura din Regiunea Vest. Date generale.

Politica Agricolă Comună (PAC) reprezintă una dintre construcţiile de bază ale Uniunii Europene, iar la 50 de ani de la împlinire necesită o îmbunătăţire a acesteia, practic aceasta a fost gândită ca şi un act aflat în continuă schimbare pentru ca la începutul anul 2014 să fie adoptată o nouă variantă ce va reprezenta un document care va sprjini Agenda 2020.

O serie de propuneri au fost lansate în această perioadă, acest proiect fiind de maximă importanţă în contextul în care România şi implicit Regiunea Vest dispune de un mare potenţial de dezvoltare a acestei ramuri economice; o serie de zece paşi au fost enunţaţi de către Comisia Europeană pentru aplicarea reformei Politicii Agricole Comune, datorită importanţei acesteia, pe scurt vor fi prezentaţi aceşti paşi pentru că vor avea implicaţii directe asupra modului în care se va structura acesta activitate economică extrem de importantă pentru Regiunea Vest în contexul în care agricultura reprezintă a treia ramură economică ca importanţă.

- *mai bună direcţionare a ajutoarelor pentru venituri* în vederea dinamizării creşterii economice şi a ocupării forţei de muncă;
- *Instrumente de gestionare a crizelor* mai bine adaptate şi cu o capacitate de reacţie sporită pentru a face faţă noilor provocări economice;
- *Plăţi de agromediu* pentru prezervarea productivităţii pe termen lung şi a ecosistemelor;
- *Investiţii suplimentare pentru cercetare şi inovare;*
- *Un lanţ alimentar mai competitiv şi mai echilibrat;*
- *Încurajarea măsurilor de agromediu;*
- *Facilitarea lansării în activitate a tinerilor fermieri;*
- *Stimularea ocupării forţei de muncă în mediul rural şi a spiritului antreprenorial;*
- *mai mare atenţie acordată zonelor vulnerabile;*
- *PAC mai simplă şi mai eficace;*

La nivel naţional, Regiunea Vest deţine **12,80%** din suprafaţa agricolă a României, dispunând de un important potenţial de valorificare. În cadrul Regiunii Vest sunt anumite diferenţieri ce se evidenţiază la nivelul judeţelor şi anume că în judeţele Arad şi Timiş, suprafeţele agricole sunt superioare celor din judeţele Caraş-Severin şi Hunedoara, primele două dispunând de un mare potenţial conferit de prezenţa Câmpiei de Vest, pe când în celelalte două relieful predominant este cel al treptelor mai înalte (munţi şi dealuri), dar cu mari resurse forestiere.

DRAFT

d) Structura terenurilor agricole.

Rezervele de creştere a suprafeţei agricole în România sunt destul de limitate, iar suprafaţa ce revine pe locuitor este relativ redusă. Această situaţie impune un caracter intensiv producţiei agricole.

La fel ca în toată ţara, în Regiunea Vest se practică o agricultură de subzistenţă, neperformantă, pentru autoconsum. Lipsa asocierii, fărâmiţarea terenurilor aflate în proprietate privată, irigările necorespunzătoare, unităţile de producţie mici şi slaba dotare tehnologică sunt câteva din cauzele care nu permit practicarea unei agriculturi eficiente şi competitive. Aşadar se individuealizează două categorii de proprietate şi anume terenuri mici (sub 20 ha), necompetitive şi valorificate pentru producţie proprie cât şi terenuri mari de peste 50 ha, bine tehnologizate (în general deţinute de companii mari) care practică o agricultură cu productivitate înaltă.

În anul 2011, suprafaţa agricolă a regiunii se întindea la **1.868.417 ha (**12,80% din suprafaţa agricolă a României**)**, regiunea deţinând suprafeţe mai mari doar decât Regiunea Bucureşti-Ilfov şi Sud-Vest Oltenia, fiind relativ egală cu Regiunea Centru, însă regiunile Sud-Muntenia, Sud-Est, Nord-Est şi Nord-Vest deţin suprafeţe mai mari decât acesta (tabelul 9.4).

Tabelul 9.4 – Suprafaţa agricolă totală, pe regiuni de dezvoltare (2011)

REGIUNEA DE DEZVOLTARE	SUPRAFAŢĂ AGRICOLĂ (ha)
Nord - Vest	2.070.817
Centru	1.869.370
Nord - Est	2.122.735
Sud - Est	2.324.779
Sud - Muntenia	2.432.301
Bucureşti - Ilfov	104.877
Sud - Vest Oltenia	1.797.633
Vest	1.868.417
România	14.590.929

Sursa: INS – Anuarul statistic al României 2012

Privind categoriile de folosinţă ale suprafeţei agricole se observă câteva diferenţieri între nivelul regional şi nivelul naţional. Ponderea *suprafaţei arabile* a regiunii este mai mică decât media naţională, însă în interiorul regiunii judeţele Timiş şi Arad deţin ponderi mai mari decât media naţională (vezi fig. 9.1). Ponderea *păşunilor* este mai mare la nivel regional decât nivelul naţional, judeţele Caraş-Severin şi Hunedoara deţinând ponderi aproximativ de două ori mai mari decât nivelul naţional. În regiune, *fâneţele* deţin o pondere mai mare decât nivelul naţional; la nivel regional, ponderea cea mai mare pondere o deţine judeţul Hunedoara şi cea mai mică judeţul Timiş.

Regiunea deţine o pondere destul de modestă ale suprafeţelor cultivate cu *viţă-de-vie*, aceasta fiind de 3 ori mai mică decât nivelul naţional; la nivel regional cea mai mare pondere o deţine judeţul Arad, fiind urmat îndeaproape de judeţul Timiş.

Atât regiunea cât şi România deţin aceiaş pondere a suprafeţelor cultivate cu *livezi*. Judeţul Caraş-Severin deţine un potenţial important de valorificare a culturilor pomicole, ponderea livezilor deţinute de acesta fiind de două ori mai mare decât nivelul naţional şi regional.

DRAFT

Fig. 9.1 – Suprafaţa agricolă, pe categorii de folosinţă - 2011

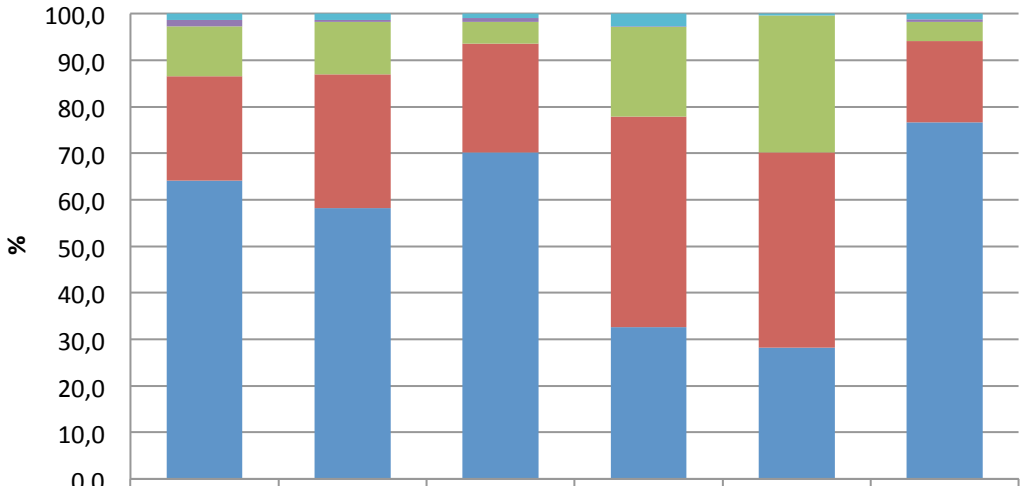

	România	Vest	Arad	Caraş-Severin	Hunedoara	Timiş
Livezi	1,3	1,3	1,0	2,7	0,3	1,2
Vii	1,4	0,4	0,8	0,2	0,0	0,6
Fâneţe	10,6	11,3	4,8	19,2	29,6	4,1
Păşuni	22,5	28,6	23,3	45,2	41,9	17,6
Arabil	64,1	58,3	70,2	32,7	28,2	76,6

Sursa: Anuarul Statistic al României 2012

Evoluţia suprafeţei agricole este nesemnificativă, atât la nivel regional cât şi naţional suprafeţele acestora scăzând în intervalul 2005 – 2011 cu -1,2% la nivel regional, pentru ca la nivel naţional scăderea să fie uşor mai mică decât cea la nivel regional: -1,03%.

În acest interval de timp, cele mai importante scăderi le reprezintă suprafeţele folosite pentru livezi: - 11,3% la nivel naţional şi -9,7% la nivel regional, mai apoi suprafeţele cultivate cu vii: -6% la nivel naţional şi -4% la nivel regional. Alte scăderi importante le reprezintă suprafeţele cu păşuni: -2,6% la nivel naţional şi -3,5% la nivel regional.

Suprafeţele arabile rămân relativ neschimbate, la nivel naţional acestea înregistrând o uşoară scădere: -0,7% pentru ca la nivel regional suprafeţe arabile să se menţină la acelaş nivel.

În Regiunea Vest erau în anul 2010, conform Recensământului General Agricol, ***271.891 de exploataţii agricole***, dintre care 269.727 (98,4%) reprezintă exploataţii agricole fără personalitate juridică (exploataţii agricole individuale şi persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale şi familiare). Din totalul suprafeţei agricole utilizate de *1.731.414,87 hectare*, 774.304,02 hectare reprezintă exploataţii agricole fără personalitate juridică şi 957.110,85 hectare care reprezintă exploataţii agricole cu personalitate juridică (consilii locale/primării, regii autonome, societăţi comerciale etc.). Suprafaţa agricolă medie utilizată a fost de 6,32 ha/exploataţie, care este mică faţă de suprafaţa medie a fermelor din UE, care este de cca. 19 ha/fermă.

Conform Recensământului General Agricol, în regiune, din totalul de 273.891 exploataţii agricole, 71,1% sunt exploataţii care au o utilizare mixtă (se practică atât cultivarea plantelor cât şi creşterea animalelor), 25,3% sunt utilizate numai pentru suprafeţe agricole şi 3,6% sunt utilizate numai pentru creşterea animalelor.

DRAFT

Comparativ cu nivelul naţional, regiunea are o pondere uşor mai ridicată pentru utilizarea mixtă a terenurilor (atât cultivarea plantelor cât şi creşterea animalelor) cât şi a exploataţiilor folosite doar pentru creşterea de animale, pe când exploataţiile folosite doar pentru cultivarea plantelor au o pondere uşor mai scăzută decât nivelul naţional (vezi fig. 9.2).

La nivel regional se remarcă judeţul Arad printr-o pondere mai ridicată decât nivelul regional şi naţional pentru folosirea exploataţiilor agricole mixte (culturi şi animale), judeţul Caraş-Severin cu o pondere mai ridicată decât nivelul regional şi naţional pentru explotaţiile agricole utilizate doar pentru creşterea animalelor şi judeţul Hunedoara pentru ponderea mai mare decât nivelul regional şi naţional pentru exploataţiile agricole utilizate doar pentru cultivarea plantelor.

Fig. 9.2 – Modul de folosire al exploataţiilor agricole, 2010

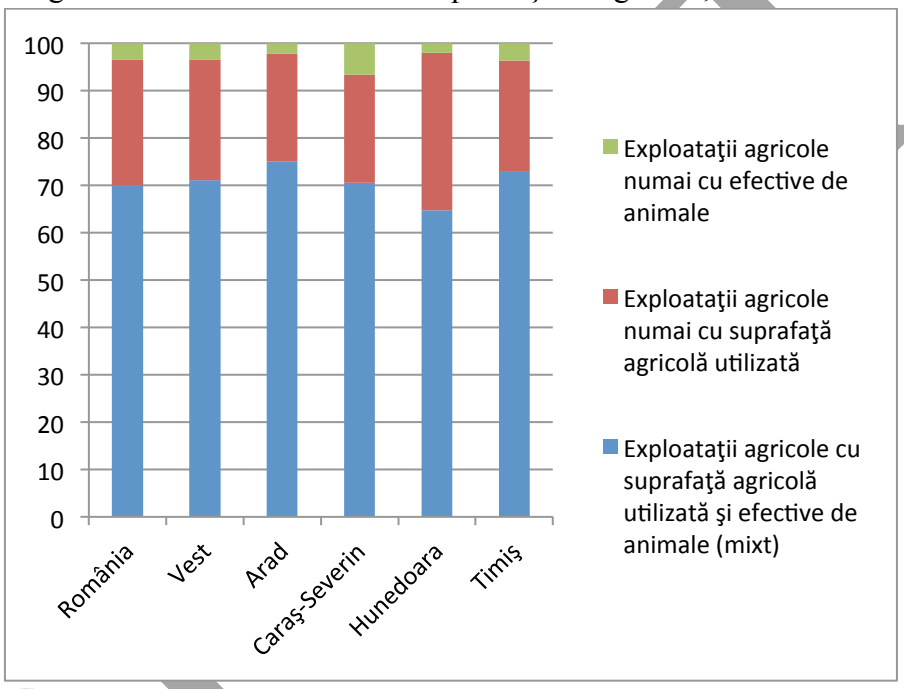

Sursa: Recensământul General Agricol 2010

Privind harta de mai jos (vezi harta 9.2), se observă faptul că specificul cadrului natural impune individualizarea unor anumite activităţi agricole şi anume:

- Zona de vest a regiunii (suprapusă Câmpiei de Vest) cât şi Culoarul Mureşului (zona Devei până la Depr. Haţeg) se remarcă prin ponderea mare a terenurilor arabile, favorabile dezvoltării culturilor vegetale (în special a cerealelor) cât şi a creşterii animalelor.
- Zona de dealuri (Dealurile Lipovei, Dealurile Pogănişului) şi zonele de culoare şi depresiuni (Culoarul Bistrei, Culoarul Cernei, depresiunea Haţeg, Depresiunea Zărandului, Depresiunea Brad-Hălmagiu) sunt favorabile dezvoltării livezilor. De asemenea, zona de dealuri este deosebit de favorabilă dezvoltării culturilor cu viţă-de-vie.
- Zona muntoasă (îndeosebi în judeţele Caraş-Severin şi Hunedoara) se remarcă prin ponderea mare a păşunilor şi a fâneţelor care sunt favorabile creşterii animalelor.

Harta 9.2 – Suprafaţa agricolă, pe categorii de folosinţă

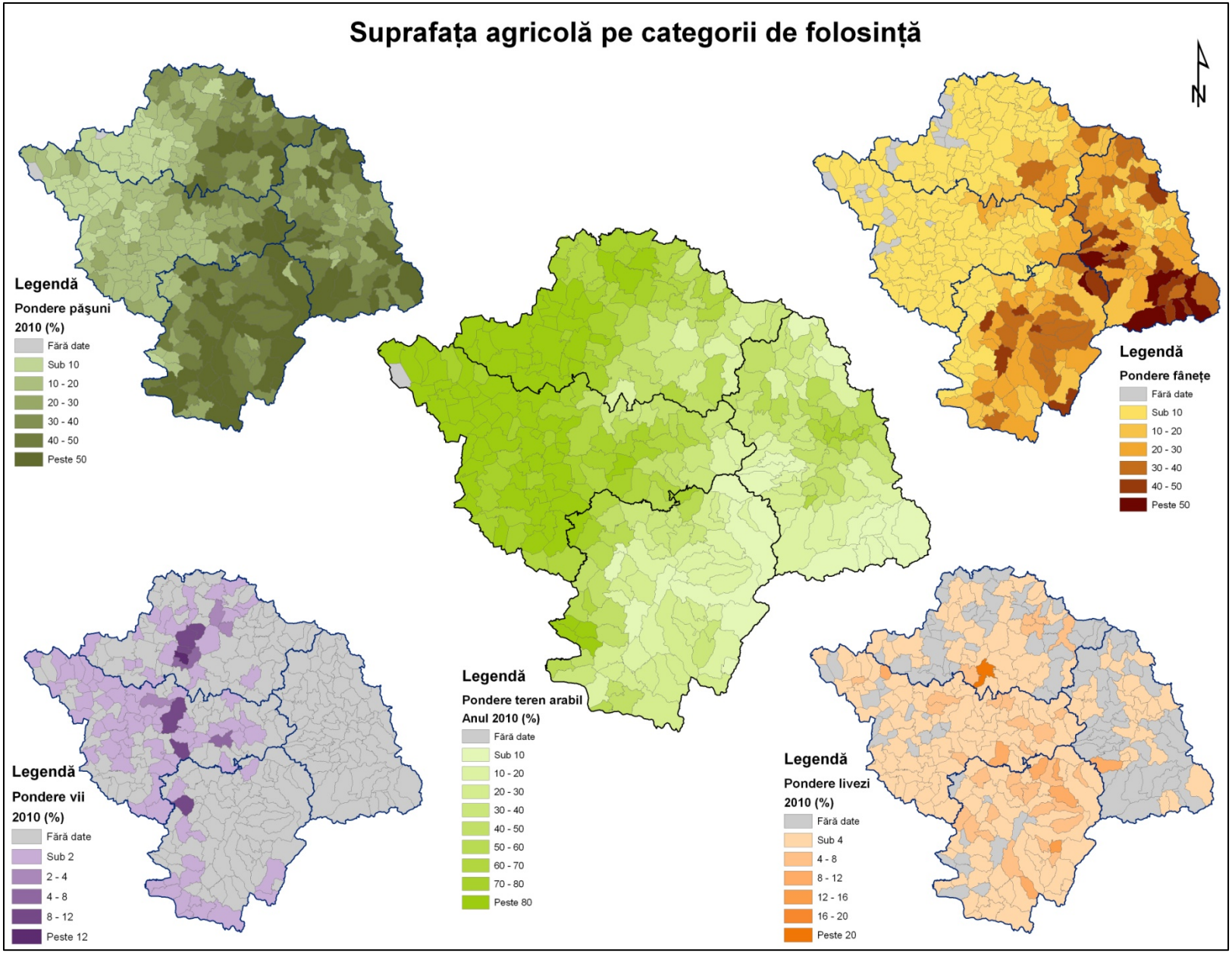

Sursa: INS –Fişele localităţilor şi calcule proprii

Pentru dezvoltarea agriculturii, un rol important îl au structura şi calităţile solurilor, importanţa acestora fiind exprimată şi de Ianoş Ghe., conform căruia solurile „reprezintă o resursă naturală utilizată pentru a obţine produse vegetale, devenind astfel mijloc de producţie în agricultură şi silvicultură.”[7]

Conform hărţii de mai jos (harta 9.3), molisolurile reprezintă principala clasă de soluri a Câmpiei de Vest dintre Crişul Alb şi Moraviţa. Acestea sunt utilizate în principal pentru cereale, legume, culturi furajere, culturi rădăcinoase.

Molisolurile, datorită conţinutului ridicat de humus, sunt cele mai fertile soluri pentru cultura plantelor, iar răspândirea mare a acestui tip de soluri în Regiunea Vest, cât şi fertilitatea ridicată a acestuia a transformat Câmpia Banato-Crişană în cea de-a doua mare zonă agricolă a ţării, după Câmpia Bărăganului.[8] Pretabilitatea foarte ridicată a acestui sol este dată şi de faptul că sunt obţinute cele mai mari producţii cu investiţii reduse.[9]

Harta 9.3 – Pretabilitatea solurilor pentru cultivarea plantelor de cultură

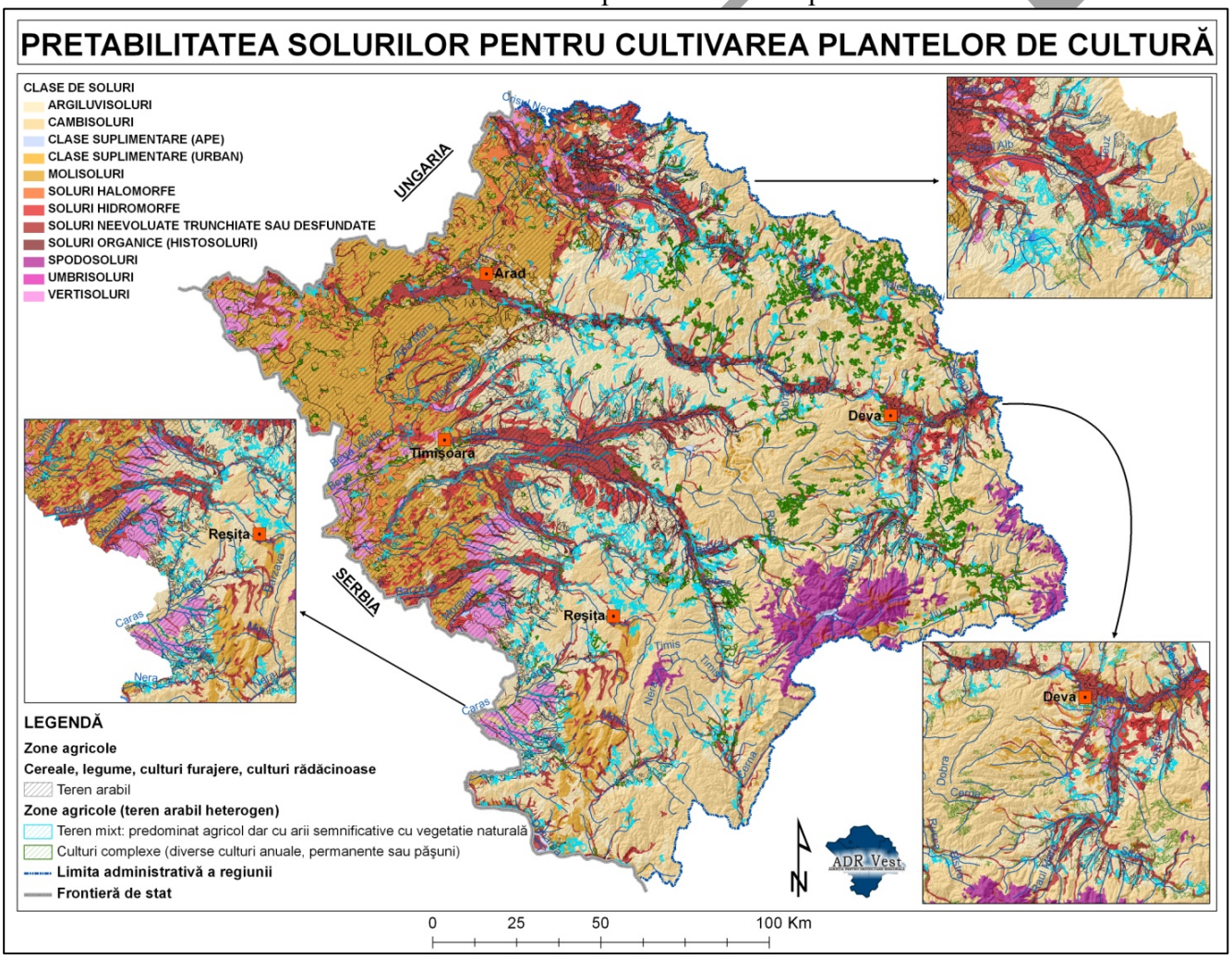

Sursa: www.geo-spaţial.org

[7] Ianoş, Ghe. (2004) – Geografia solurilor cu noţiuni speciale de pedologie
[8] Ianoş, Ghe. (2004)
[9] Ianoş, Ghe. (2004) – Geografia solurilor cu noţiuni speciale de pedologie

Vertisolurile sunt răspândite în Piemonturile Vestice, în Câmpia de Vest, una dintre cele mai tipice zone cu vertisoluri din ţară fiind Câmpia Aranca (Dudeştii Vechi – Cheglevici – Vâlcani). Acest tip de soluri prezintă unele dezavantaje (datorită faptului că aceste sunt prea compacte în perioada uscată şi plastice în perioada umedă) şi este recomandat ca pentru o optimă utilizare să se folosească irigaţii.[10]

Alături de molisoluri şi de vertisoluri, *solurile neevoluate* sunt prezente în lunca marilor râuri ce traversează Câmpia de Vest (Crişul Alb, Mureş, Bega, Timiş, Bârzava) dar şi în zona Deva-Orăştie, acestea fiind soluri mai puţin fertile datorită fenomenelor dese de salinizare.[11]

Pomicultura este o ramură a agriculturii care deţine un mare potenţial de valorificare în regiune. Conform hărţii de mai jos (care utilizează datele Corine Land Cover pentru modul de folosire a terenurilor) suprafeţele utilizate pentru plantaţiile cu livezi sunt în general cambisolurile sau argiluvisolurile.

Harta 9.4 – Pretabilitatea solurilor pentru cultivarea plantelor de cultură

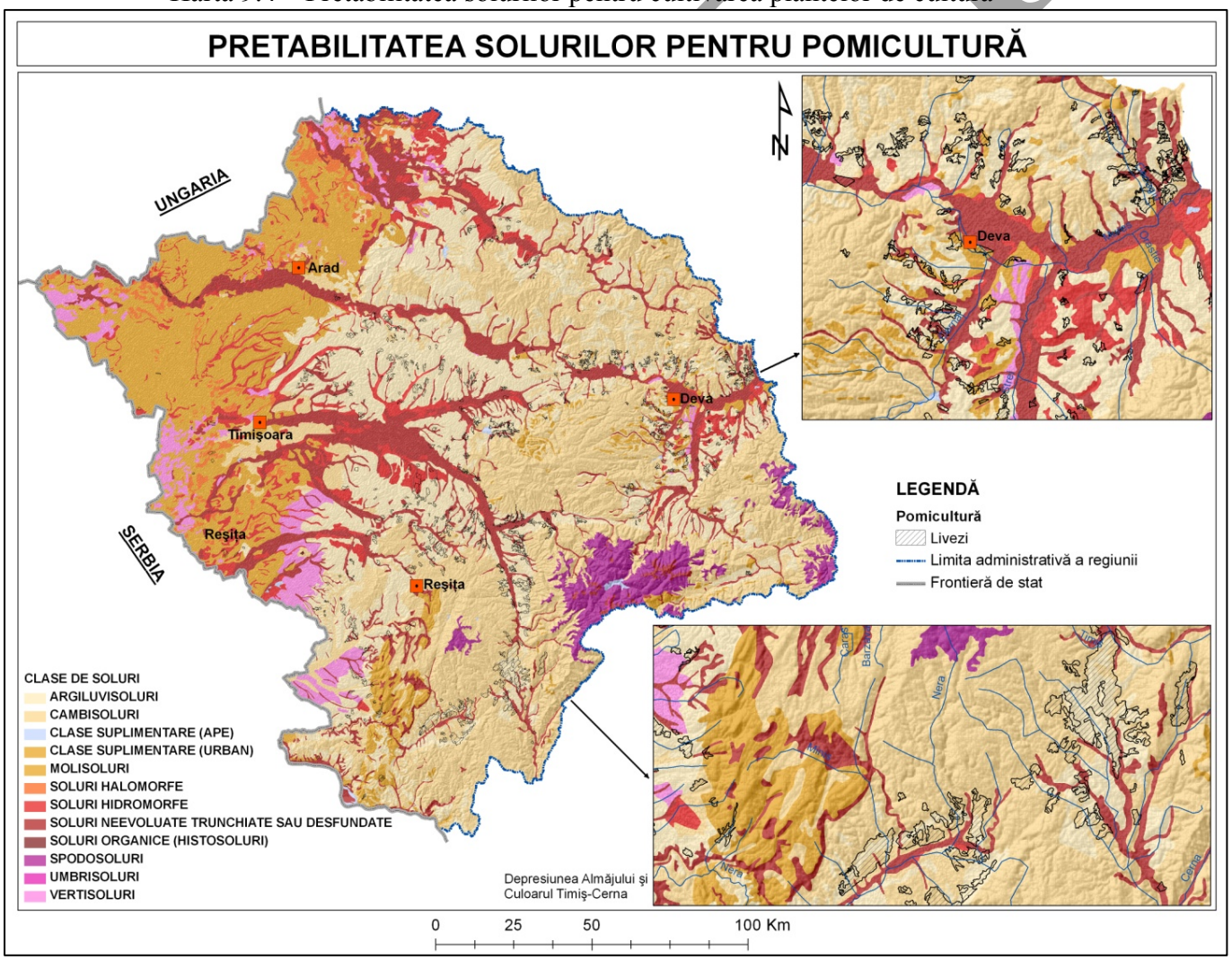

Sursa: www.geo-spaţial.org

[10] Ianoş, Ghe. (2004) – Geografia solurilor cu noţiuni speciale de pedologie
[11] ***, (2011) – Potenţialul pedogeografic al microregiunii Tăşnad, Geogrphia Napocensis, Anul V, nr. 2/2011

Cele mai bine dezvoltate zone cu livezi sunt cele din zona Dealurilor Lipovei (în principal oraşul Lipova), depresiunea Hălmagiu, zona Lugoj şi culoarul Timiş-Cerna-Bistra.

Datorită acidităţii, debazificării şi a deficitului de nutrienţi din orizonturile superioare *argiluvisolurile* au o fertilitate naturală moderată spre redusă, însă sunt utilizate în agricultură, prin amendarea cu calcar şi aplicarea de îngrăşăminte organice şi minerale.[12]

Utilizarea şi starea de fertilitate a *cambisolurilor* în practica agricolă şi forestieră, depinde de existenţa unor condiţii climatice echilibrate şi de un volum edafic util optim. Ca atare, aceste soluri sunt utilizate în zona montană, ca păşuni şi fâneţe naturală, iar în regiunile de câmpie şi de deal sunt intens culturalizate (vezi harta 9.3).[13]

Harta 9.5 – Viile din Regiunea Vest

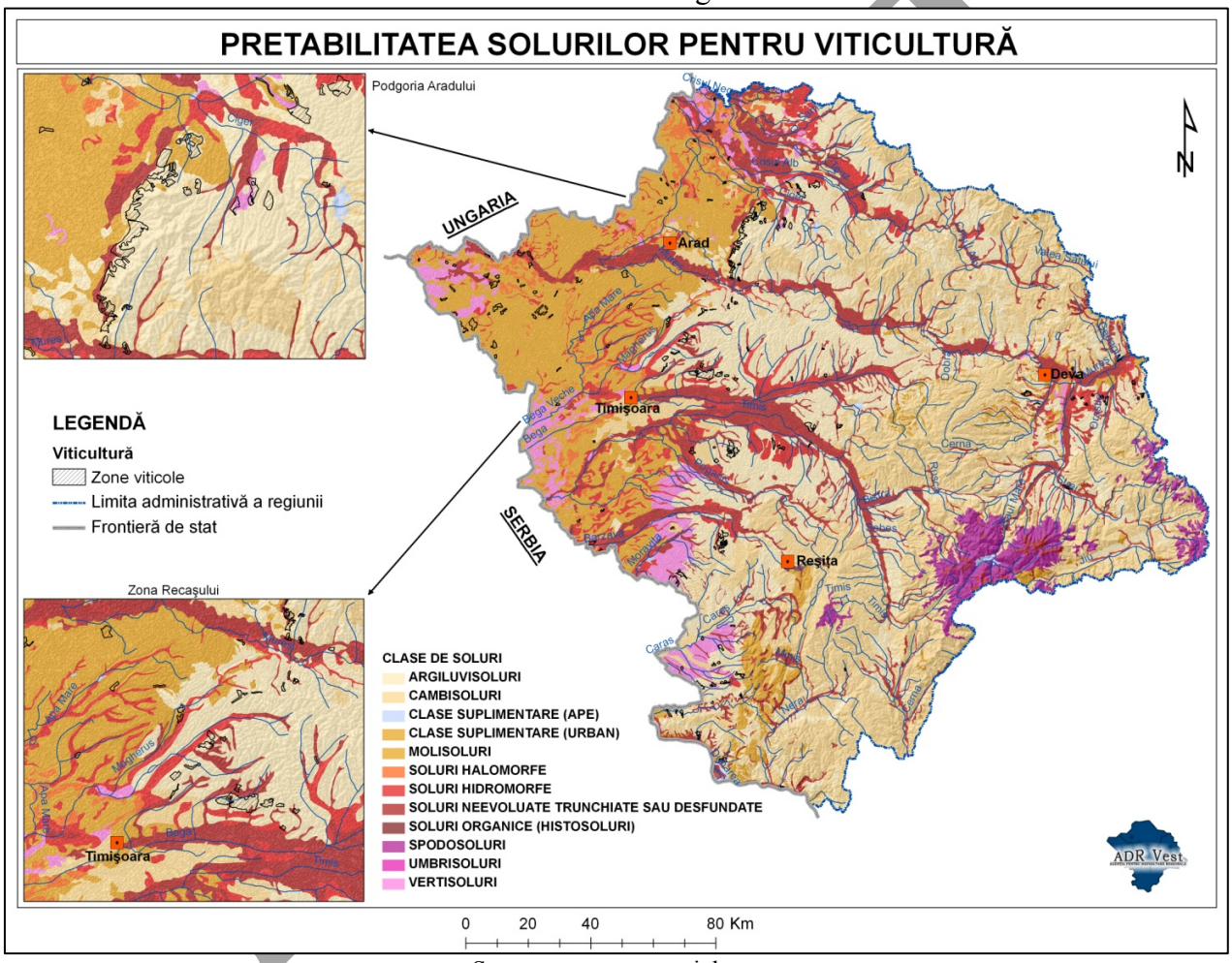

Sursa: www.geo-spaţial.org

Prin favorabilitatea unor anumiţi factori oferiţi de cadrul natural (zone de dealuri, anumite soluri nisipoase, fertile pentru viţa de vie, zone de câmpie în care durata de strălucire a soarelui este mai mare), Regiunea Vest deţine un important potenţial de valorificare a viţei-de-vie.

Pe de-o parte viţa de vie se dezvoltă în zonele de câmpie cu soluri fertile (molisoluri) dar şi pe vertisoluri şi chiar pe soluri neevoluate (în special în defileul Dunării). Pe de altă parte, în zona

[12] Ianoş, Ghe. (2004) – Geografia solurilor cu noţiuni speciale de pedologie
[13] Ianoş, Ghe. (2004) – Geografia solurilor cu noţiuni speciale de pedologie

de dealuri, viţa-de-vie se dezvoltă pe cambisoluri şi argiluvisoluri, această cutură necesitând şi un anumit regim al strălucirii soarelui care să favorizeze dezvoltarea culturii.

e) Cultivarea plantelor

În ceea ce priveşte producţia ramurii agricole în Regiunea Vest, aceasta este preponderent vegetală. Producţia ramurii agricole reprezintă 10,64% din totalul producţiei naţionale, pentru ca la nivel regional aceasta să reprezinte 69,6% din totalul ramurii agricole, acesta fiind mai dezvoltată în judeţele Timiş şi Arad.

Tabel 9.5 - Producţia ramurii agricole

Ramură agricolă, din care:	**2011 (mii lei)**	**%**
Vegetală	5.664.685	69,6
Animală	2.423.474	29,8
Servicii agricole	53.213	0,6
TOTAL	**8.141.372**	**100**
Proprietate privată	7.873.546	96,7

Sursa: INS - Anuarul Statistic al României 2011

Cerealele sunt cel mai adesea cultivate în Regiunea Vest, în anul 2011 conform datelor statistice atingându-se un vârf al producţiei de 2.648.658 tone, producţia anului 2011 fiind peste producţia anului 2005 dar cu o fragilitate evidentă a producţiei de cereale. La nivelul judeţelor cea mai mare producţie se înregistrează în judeţul Timiş –1.416.496 t, Arad – 926.607 t, Caraş-Severin – 182.569 t şi Hunedoara cu 119,986 t (fig. 9.3).

Fig. 9.3 – Evoluţia producţiei de cereale între anii 2005-2011

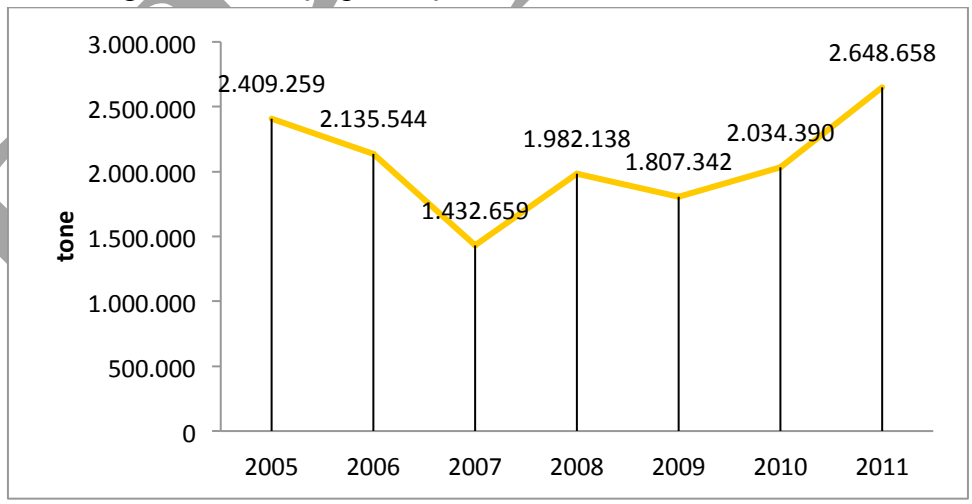

Sursa: INS –Statistică teritorială 2012, Anuarul Statistic al României, 2012

În comparaţie cu regiunile de dezvoltare, în anul 2011, Regiunea Vest a ocupat locul patru la producţia de cereale, fiind depăşită doar de regiunile Sud-Muntenia, Sud-Est şi Sud-Vest Oltenia (fig. 9.4).

DRAFT

În Regiunea Vest, producţia de cereale atinge cote importante de productivitate, dintre care se evidenţiază grâul, secara, orzul şi orzoaica şi ovăzul cu productivitate mai mare decât media naţională (kg/ha), dar şi productivităţi ale porumbului apropiate de media naţională.

Fig. 9.4 - Producţia de cereale în anul 2011, pe regiuni de dezvoltare

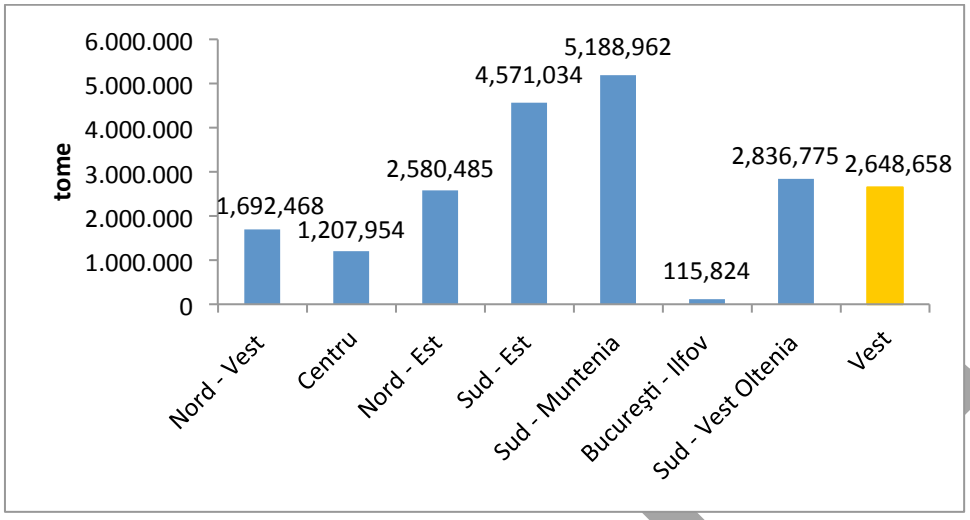

Sursa: INS - Anuarul Statistic al României 2012

Atât în anul 2010 cât şi în 2011, productivitatea grâului cât şi a ovăzului a fost peste media naţională, pe când în anul 2011 porumbul a înregistrat productivităţi mai mici decât media naţională, (fig. 9.5).

Fig. 9.5 - Productivitatea cerealelor în anul 2011, pe regiuni de dezvoltare

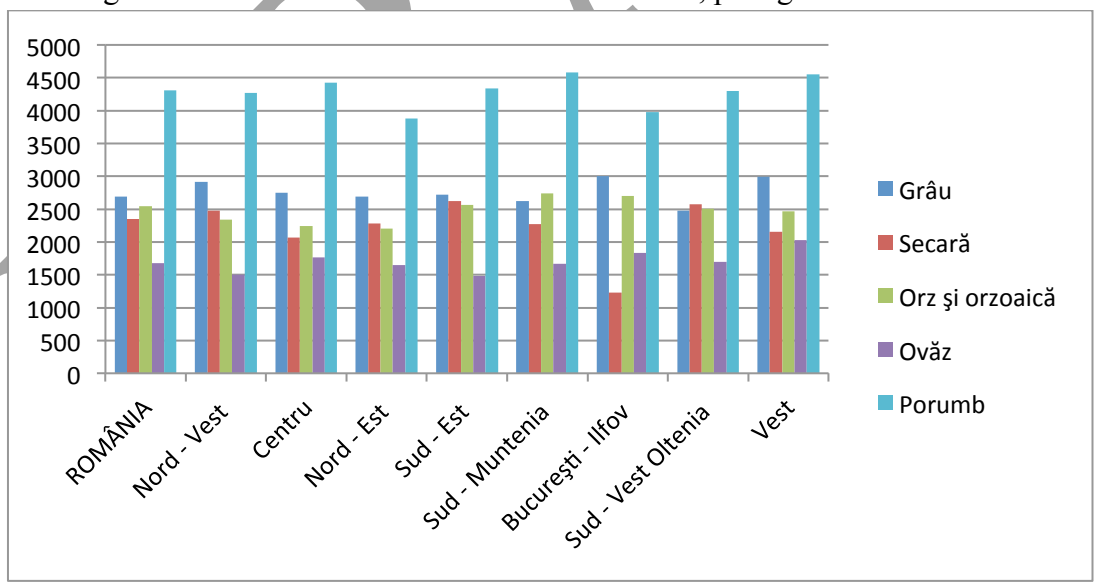

Sursa: INS - Anuarul statistic al României, 2012

Cu toate că nu ocupă un loc fruntaş în producţia de cereale (doar locul patru), Regiunea Vest reuşeşte prin gradul ridicat de tehnologizare să obţină în anul 2011 productivităţi foarte bune (kg/ha), cu excepţia porumbului toate categoriile de cereale fiind peste media naţională.

În interiorul Regiunii se diferenţiază următoarele aspecte:

- *Judeţul Arad* se evidenţiază prin productivitatea grâului, secarei, ovăzului şi porumbului, acestea având o productivitate mai mare decât media naţională. Comparativ cu nivelul regional, judeţul deţine o productivitate relativ egală pentru grâu şi ovăz iar la porumb şi secară productivitatea este peste media regională;
- În *judeţul Caraş-Severin* cea mai mare productivitate o deţine porumbul, însă doar productivitatea ovăzului depăşeşte media naţională;
- *Judeţul Hunedoara* deţine productivităţi mai mari decât nivelul naţional pentru grâu;
- *Judeţul Timiş*, are cea mai mare productivitate la grâu, orz şi orzoaică şi ovăz, media productivităţii peste cea regională şi naţională. De asemenea, porumbul deţine o productivitate apropiată de media regională.

Tabelul 9.6 - Productivitatea cerealele (kg/ha) în anul 2011

Judeţ / Regiunea de dezvoltare	Grâu	Secară	Orz şi orzoaică	Ovăz	Porumb
ARAD	3921	2953	3151	2400	4585
CARAŞ-SEVERIN	3107	-	2690	2044	4235
HUNEDOARA	3782	2469	2526	1853	4271
TIMIŞ	4181	2797	4199	3053	4471
VEST	**4032**	**2848**	**3927**	**2485**	**4480**
ROMÂNIA	**3663**	**2540**	**3170**	**2028**	**4525**

Sursa: INS - Anuarul Statistic al României 2012

Leguminoase pentru boabe reprezintă plante vegetale alcătuite din mazăre şi fasole boabe, dar şi din rădăcinoase cum ar fi cartofii, sfecla de zahăr şi rădăcinoasele furajere. Dintre acestea, a fost selectată producţia de cartofi şi sfecla de zahăr, aceste plante fiind de bază în alimentaţia de consum a populaţiei.

În anul 2011, producţia de ***cartofi*** a fost de 366,713 tone, acestă cantitate fiind inferioară anului 2005 când producţia era mai mare cu 20% (fig. 9.6).

Fig. 9.6 - Evoluţia producţiei de cartofi între anii 2000-2011

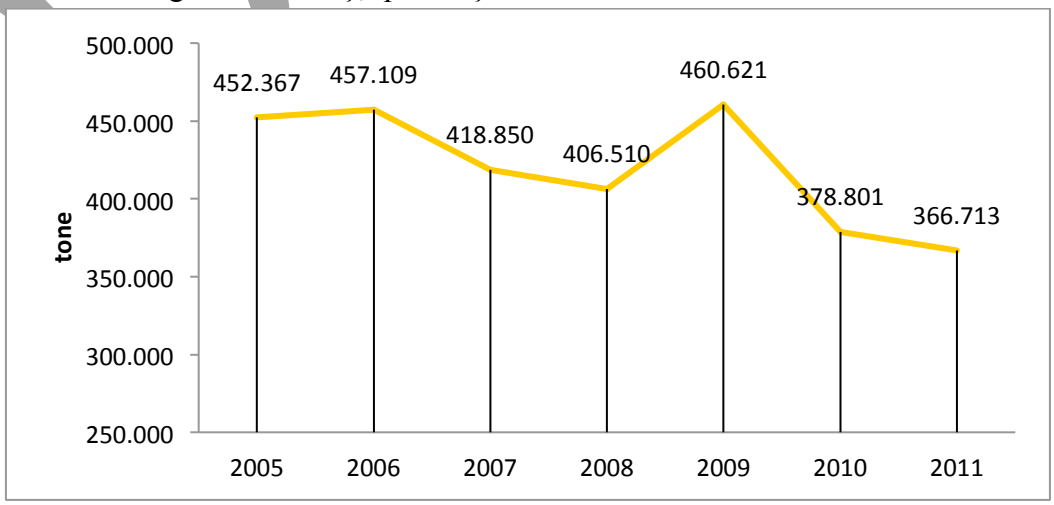

Sursa: INS –Statistică teritorială 2012, Anuarul Statistic al României, 2012

DRAFT

În comparaţie cu regiunile de dezvoltare, în anul 2011, Regiunea Vest a ocupat pe locul patru la producţia de cartofi, fiind depăşită de regiuni ca Centru, Nord-Est şi Nord-Vest (fig. 9.7).

Producţia medie la hectar a cartofilor este modestă (doar 13.751 kg/ha), fiind sub media naţională (16.554 kg/ha); în comparaţie cu regiunile de dezvoltare, productivitatea regiunii o depăşeşte doar pe cea a regiunii Sud-Vest Oltenia (13.603 kg/ha).

Fig. 9.7 - Producţia de cartofi în anul 2011, pe regiuni de dezvoltare

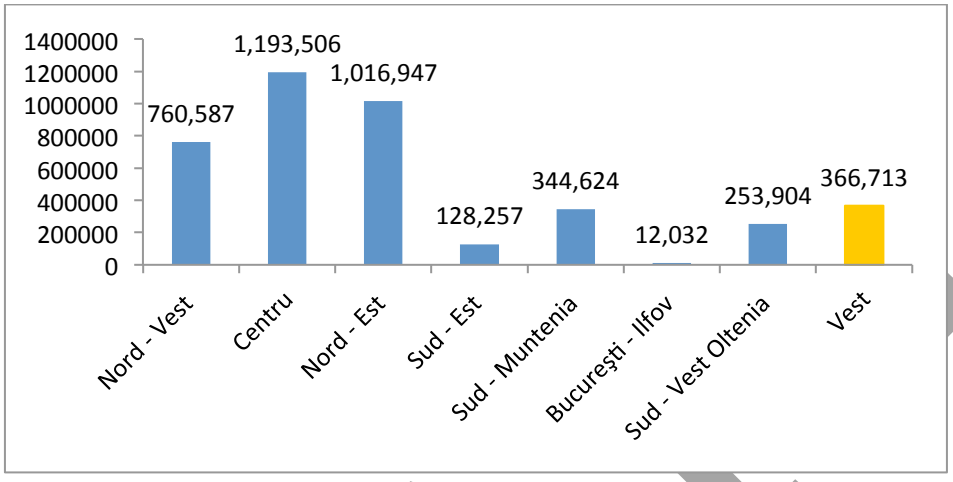

Sursa: INS - Anuarul Statistic al României, 2012

Cu excepţia regiunilor Sud-Est şi Sud-Vest Oltenia doar 6 din cele 8 regiuni de dezvoltare cultivă ***sfecla de zahăr***. În Regiunea Vest, producţia de sfeclă de zahăr este foarte modestă, fiind prezentă predominant în judeţul Arad, unde se cultivă 90% din totalul producţiei la nivelul regiunii, judeţul Timiş contribuind cu 3.406 tone reprezintând 8,65% din totalul sfeclei de zahăr cultivate în regiune. În judeţul Hunedoara se cultivă doar 1,35% din producţia de sfeclă de la nivel regional. Cu toate că se cultivă o cantitate relativ modestă în regiune, acestă cultură a înregistrat în anul 2011 dar cea mai mare producţie medie la hectar din ţară - 49.829 kg/ha.

În Regiunea Vest, producţia de ***floarea soarelui***, este superioară valorii din 2005 pentru ca începând cu anul 2009 producţia de floarea soarelui să înregistreze o creştere constantă în regiune.

Fig. 9.8 - Evoluţia producţiei de floarea soarelui între anii 2005-2011

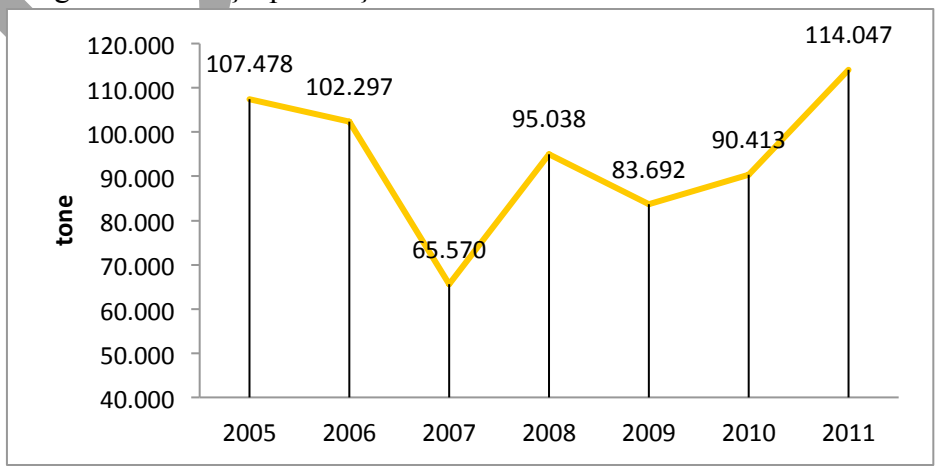

Sursa: INS – Statistică teritorială 2012, Anuarul Statistic al României, 2012

DRAFT

Producţia de floarea soarelui este modestă în Regiunea Vest (114.047 tone), regiunea ocupând locul V în comparaţie cu regiunile de dezvoltare (fig. 9.9). Producţia medie la hectar a florii soarelui este de 2.166 kg/ha, fiind superioară mediei naţionale.

Fig. 9.9 - Producţia de floarea soarelui în anul 2011, pe regiuni de dezvoltare

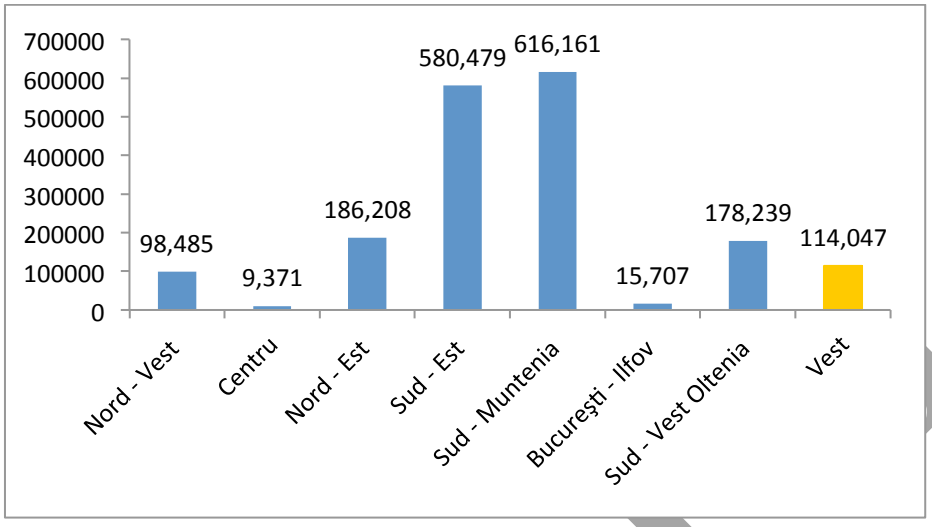

Sursa: INS - Anuarul Statistic al României 2012

În Regiunea Vest, în anul 2011 producţia de ***legume***, era peste nivelul anului 2005, neexistând o tendinţă clară ci mai degrabă o fluctuaţie a producţiei, fluctuaţie întâlnită la majoritatea plantelor cultivate; în principiu producţia de legume scade în intervalul 2008-2010 pentru ca aceasta să crească, ajungând la 434.772 tone (fig. 9.10).

Fig. 9.10 - Evoluţia producţiei de legume între anii 2005-2011

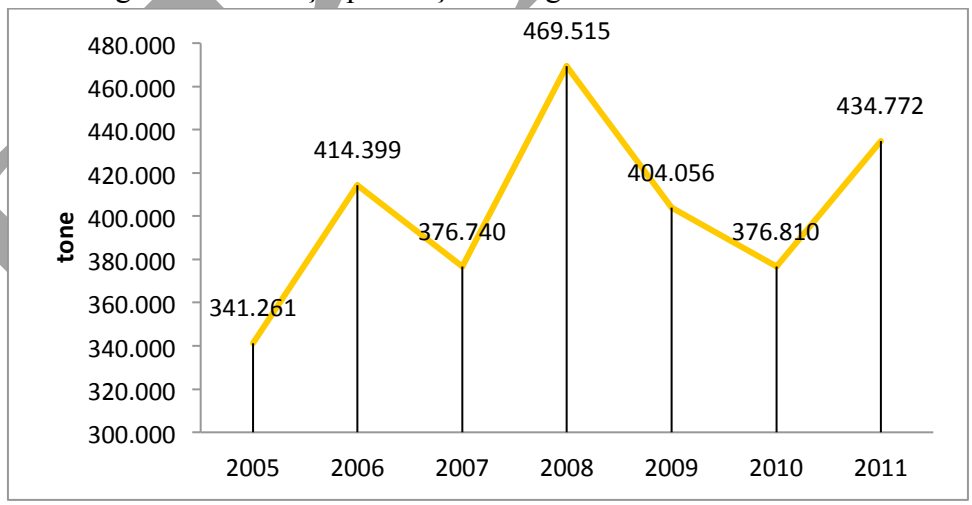

Sursa: INS –Statistică teritorială 2012, Anuarul Statistic al României, 2012

Comparativ cu regiunile de dezvoltare, Regiunea Vest ocupă locul VI la producţia de legume, depăşind regiunile Centru şi Bucureşti-Ilfov; pe de altă parte regiunea Sud-Muntenia, înregistrează aproape de 2 ori mai multă producţie de legume decât Regiunea Vest (vezi fig. 9.11).

Fig. 9.11 - Producţia de legume în anul 2011, pe regiuni de dezvoltare

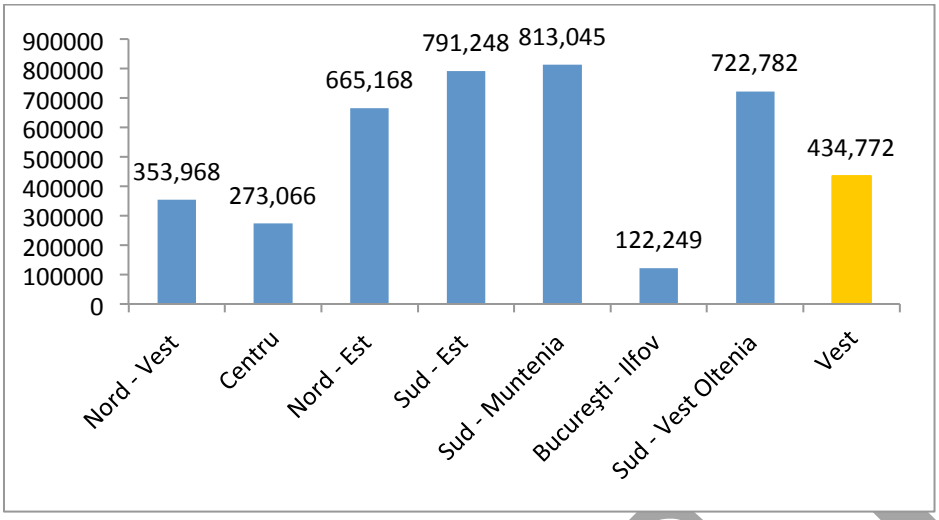

Sursa: INS - Anuarul Statistic al României, 2012

Romania, ca ***ţară viti-vinicolă***, ocupă la nivelul Uniunii Europene locul 5 la suprafaţa viticolă şi locul 6 la producţia de struguri şi vin.

Principalele soiuri nobile de struguri cultivate în România:

- *vinuri albe* - Fetească regală, Fetească albă, Riesling italian, Aligoté, Pinot gris, Muscat Ottonel, Tămâioasă românească, Grasa de Cotnari, Chardonnay, Sauvignon, Traminer roz etc.
- *vinuri roşii* - Merlot, Fetească neagră, Babească neagră, Cabernet Sauvignon, Pinot noir, Cadarcă, Burgund mare, Busuioacă de Bohotin şi alte soiuri.

În Regiunea Vest, suprafaţa viilor pe rod este 8.400 ha, din care majoritatea sunt prezente în judeţele Timiş şi Arad. Printre cele mai importante zone viticole în judeţul Arad sunt cele din Podgoria Aradului, zona Măderat – Bocsig iar în judeţul Timiş zona Recaşului, Buziaşul, zona Sânnicolaului Mare (tabelul 9.5). În judeţele Caraş-Severin şi Hunedoara suprafeţele viilor sunt mai restrânse, dintre care amintim Berzovia-Doclin, zona Ciclovei Române iar în judeţul Hunedoara, cu toate că apar unele zone în modul de utilizare a terenurilor (Corine Land Cover) efectuat la nivel european în anul 2000 în alinimanentul Peştişu Mic – Marineşti – Romoş cât şi Geoagiu, nu s-au găsit date disponibile la INS care să arate suprafaţa cultivată cu vii.

Corelând cu harta 9.2., se poate spune că regiunea deţine o lungă tradiţie a valorificării viţei de vie, cele mai cunoscute zone fiind Podgoria Aradului şi Recaş. O altă zonă care are potenţial de valorificare a acestei activităţi este zona culoarului Dunării. Din păcate, această se confruntă cu distrugerea unor plantaţii viticole (tendinţă generală în regiune) dar şi prezenţa unor soiuri hibride, slab productive.

Principalele probleme pentru valorificarea durabilă a viţei-de-vie în Regiunea Vest sunt:

- Diminuarea (distrugerea) considerabilă a terenurilor cu vie
- Aducerea produselor la standardele europene
- Promovarea insuficientă a produselor de calitate
- Lipsa investitorilor cu capital

DRAFT

- Fragmentarea terenurilor

Tabel 9.7 Suprafaţa viilor pe rod

Judeţ / Regiunea de dezvoltare	Vii şi pepiniere viticole
ARAD	3.746
CARAŞ-SEVERIN	772
HUNEDOARA	-
TIMIŞ	3.882
REGIUNEA VEST	**8.400**
ROMÂNIA	**211.347**

Sursa: INS - Statistică teritorială 2012

Regiunea Vest are importante tradiţii de cultivare a viţei de vie, aceasta fiind răspândită în principal în judeţele Timiş şi Arad dar şi în judeţul Caraş-Severin. Cu toate acestea, după anul 2005, producţia de struguri din regiune înregistrează unele fluctuaţii; în anul 2011 se înregistrează o producţie de 20.566 t, fiind mult peste nivelul anului 2005 însă începând cu anul 2009 când se înregistrează o producţie record de 30,062 t producţia a scăzut constant (fig. 9.12).

La nivelul regiunilor de dezvoltare, Regiunea Vest ocupă locul VII privind producţia de struguri, depăşind doar regiunea Bucureşti-Ilfov (fig. 9.13). Chiar dacă deţine un important potenţial de valorificare a culturii viţei-de-vie în zona Podgoriei Aradului (judeţul Arad), Recaş, Buziaş (judeţul Timiş), Berzovia şi Moldova Nouă (jud. Caraş-Severin), acesta este insuficient valorificat.[14]

Fig. 9.12 – Evoluţia producţiei de struguri între anii 2000-2011

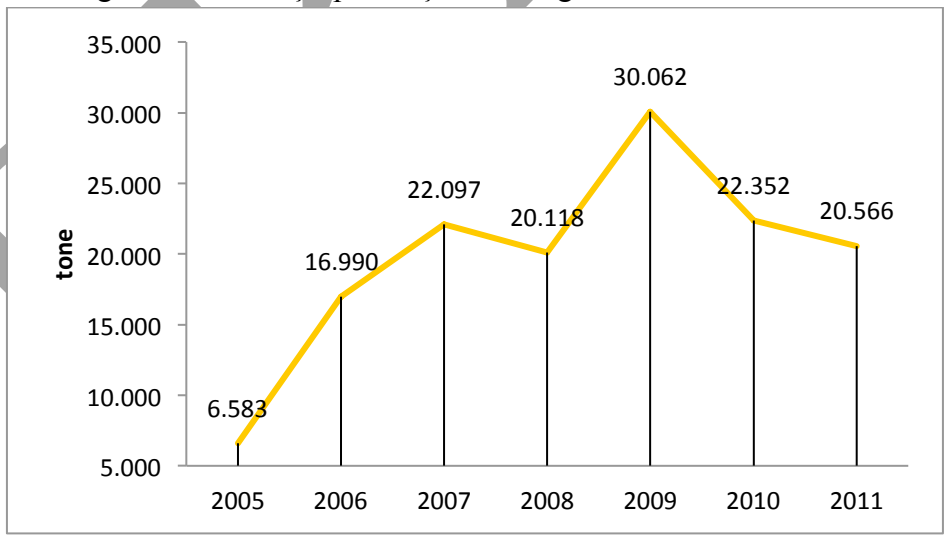

Sursa: INS –Statistică teritorială 2012

[14] http://www.onvpv.ro/gal/admin/1/2.jpg

DRAFT

Fig. 9.13 - Producţia de struguri în anul 2011, pe regiuni de dezvoltare

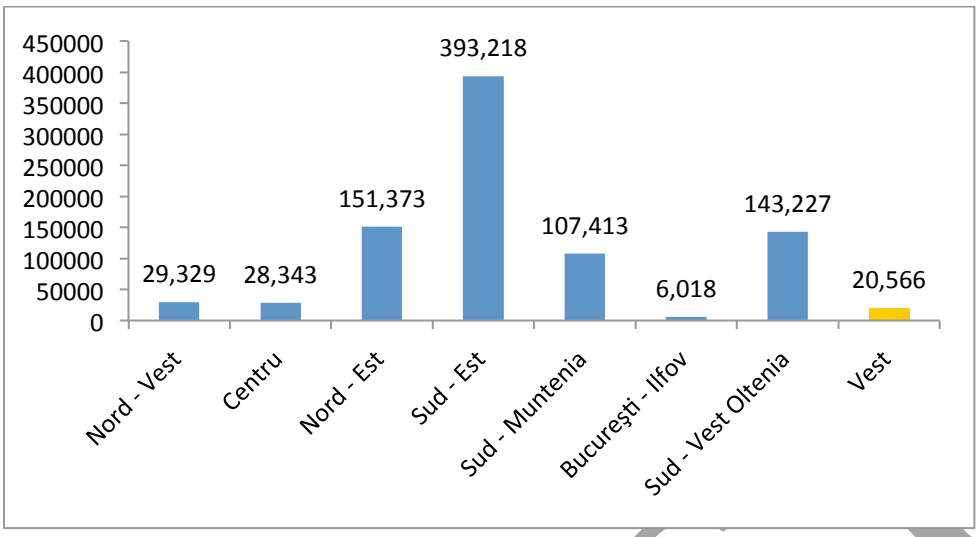

Sursa: INS – Producţia vegetală la principale culturi în anul 2011 cu modificări

În anul 2011, producţia medie (kg/ha) a regiunii a fost de 4.943 kg/ha, fiind uşor sub valoarea mediei naţionale de 4.980 kg/ha. Printre regiunile care depăşesc această medie se află regiunile Centru (5.854 kg/ha), Sud-Est (5.665 kg/ha), şi Nord-Est (5.228 kg/ha).

În anul 2011 producţia totală de fructe a fost în Regiunea Vest de aproximativ 126.877 tone, aceasta fiind puţin peste nivelul anului 2010 însă mult sub nivelul anului 2005 când producţia era mai mare cu aproximativ 25% (fig. 9.14).

Fig. 9.14 – Evoluţia producţiei de fructe între anii 2000-2011

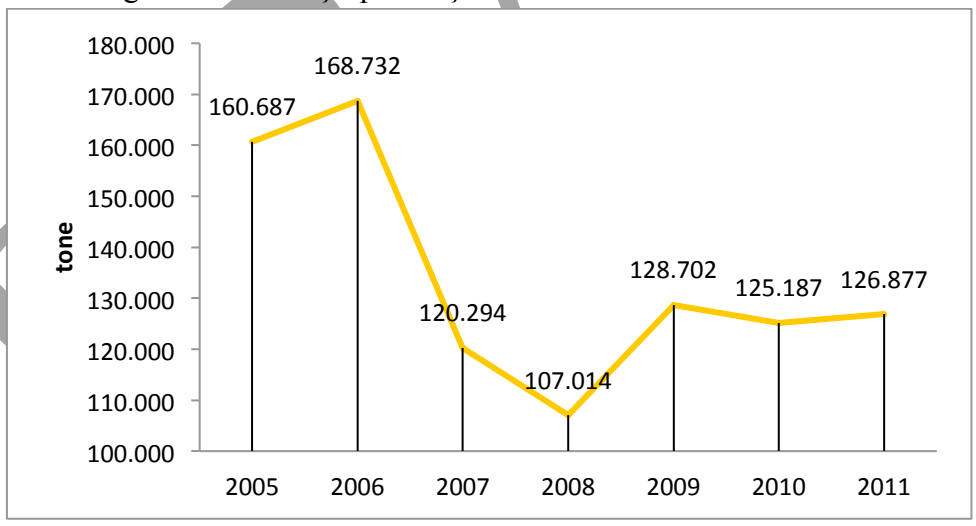

Sursa: INS –Statistică teritorială 2012

Comparativ cu celelalte regiuni, în anul 2011, Regiunea Vest depăşea la producţia de fructe regiunile Bucureşti-Ilfov şi Centru, cea mai mare producţie de fructe fiind realizată de către regiunea Sud-Muntenia cu 367.436 t, mai apoi regiunea Nord-Vest cu 291.216 t şi regiunea Sud-Vest Oltenia cu 238.0089 t. Printre regiunile a căror producţii se situau sub 200.000 t sunt Nord-Est cu 194.682 t, Sud-Est cu 150.628 t şi regiunea Centru cu 106.969 t (fig. 9.15).

Fig. 9.15 - Producţia de fructe în anul 2011, pe regiuni de dezvoltare

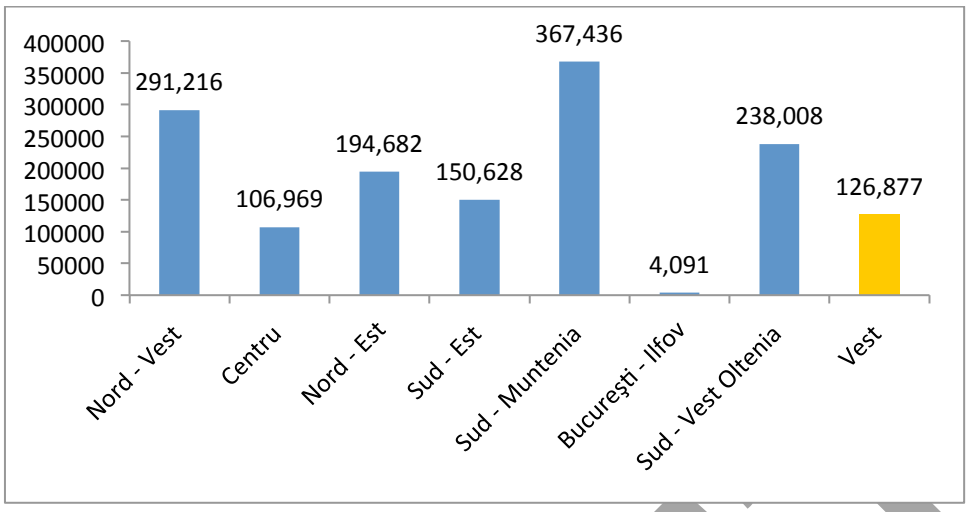

Sursa: INS – Producţia vegetală la principale culturi în anul 2011 cu modificări

Cele mai cultivate fructe la nivelul regiunii Vest sunt prunele (56,5%), merele (29,8%), cireşele şi vişinele (3,8%), perele (3%), nucile (2,7%), piersicile şi nectarinele (1,5%), caisele şi zărzărele (1,1%), căpşunile (0,7%) şi alte fructe (1,0%).

Tabel 9.8 - Producţia de fructe în Regiunea Vest

Specificare	**2011 (tone)**	**%**
Prune	71.422	56.3
Mere	33.694	26.6
Cireşe şi vişine	5.559	4.4
Pere	3.741	2.9
Nuci	3.816	3.0
Piersici şi nectarine	4.456	3.5
Caise şi zărzăre	2.249	1.8
Căpşuni	817	0.6
Alte fructe	1.123	0.9
TOTAL	**126.878**	**100**

Sursa: INS - Anuarul Statistic al României 2012

DRAFT

f) Zootehnia

Creşterea animalelor are o pondere importantă în agricultura românească, reprezentând una dintre activităţile de bază în sectorul rural. Deşi efectivele de animale existente sunt exploatate în mod eficient, există un potenţial de creştere a producţiei animale nevalorificat încă, dat de suprafaţa de păşuni şi fâneţe existentă în regiune.

În regiune, în anul 2011, dintre efectivele de animale cele mai răspânite erau păsările, mai apoi ovinele, porcinele şi familiile de albine (tabelul 9.9).

Tabelul 9.9 - Efectivele de animale din Regiunea Vest

Specificare	2011 (capete)
Păsări	5.439.543
Ovine	1.261.277
Porcine	932.341
Albine (familii)	168.040
Bovine	143.747
Caprine	54.928
Cabaline	31.909

Sursa: INS - Anuarul Statistic al României 2012

În regiunile de dezvoltare, numărul efectivelor de animale variază, Regiunea Vest, situându-se cel mai bine la numărul de porcine (locul II cu 932.341 capete) şi ovine (locul IV cu 1.261.277 capete), pe când la numărul de bovine şi caprine regiunea ocupă locul VII (fig. 9.19). Numărul de păsări în anul 2010 în regiune era de 5.649.086, regiunea ocupând locul VII, iar la numărul de familii de albine (168.040) regiunea ocupă locul IV.

Fig. 9.16 - Efectivele de animale în anul 2011, pe regiuni de dezvoltare

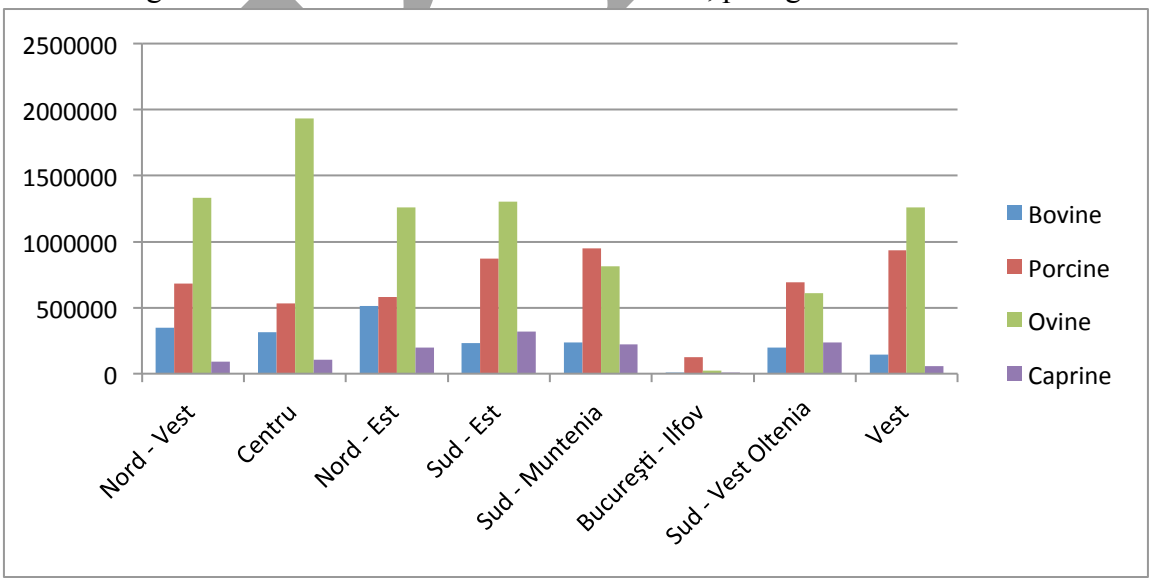

Sursa: INS – Anuarul Statistic al României 2011, Anuarul statistic al României 2012

Din graficul de mai jos (fig. 9.17), se observă o creştere per ansamblu a numărului de capete din anul 2005 până în anul 2010 la animale selectate (bovine, porcine, ovine şi caprine), numărul

DRAFT

acestora crescând de la 2.074.213 capete (2005) la 2.392.293 capete (2011) cu o mică scădere în anul 2007, după care creşterea este mică dar constantă până în anul 2010.

În comparaţie cu nivelul României, Regiunea Vest prezintă unele asemănări dar şi diferenţieri în ceea ce priveşte evoluţia efectivelor de animale în perioada 2005-2011 şi anume:

- Atât la nivel naţional cât şi la nivel regional bovine înregistrează scăderi puternice ale efectivelor, practic la nivel regional numărul acestora s-a înjumătăţit (-56,7%), scăderea fiind mai puternică faţă de nivelul naţional (-43,9%);
- Porcinele înregistrează scăderi de -23,5% la nivel naţional pe când la nivel regional numărul acestora a crescut cu aproximativ 17,2%
- În această perioadă ovinele înregistrează creşteri, dintre care creşterea la nivel regional (16,9%) fiind mai mare decât creşterea la nivel naţional (10,8%)
- De asemenea, caprinele înregistreză creşteri atât la nivel naţional cât şi la nivel regional, creşterea la nivel regional (46,9%) fiind uşor mai ridicată decât nivelul naţional (44,4%).

Fig. 9.17 - Evoluţia efectivelor de animale între anii 2005-2011

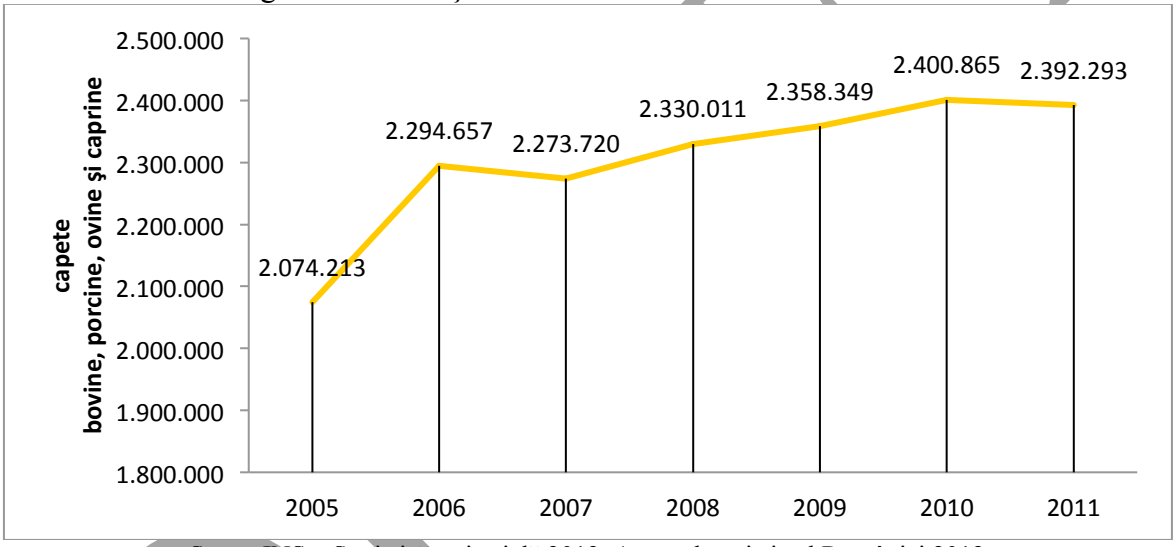

Sursa: INS – Statistică teritorială 2012, Anuarul statistic al României 2012

Producţia animală reprezintă a doua ramură a producţiei agricole în Regiunea Vest, valoarea producţiei având în anul 2011 de 2.423.474 mii lei, alcătuind 11,12% din total producţie animală din România.

Producţia agricolă animală în Regiunea Vest se caracterizează şi prin următoarele date: 4.194 mii hl lapte, dintre care 3.554 mii hl lapte de vacă şi bivoliţă, 2.468 tone producţie de lână, 505 milioane ouă, 3.512 tone miere extrasă.

Tabelul 9.10 - Producţia animală în Regiunea Vest

Specificare	**2011 (tone greutate în viu)**	**%**
Carne de bovine	15.742	8,3
Carne de porcine	134.815	71,5
Carne de ovine şi caprine	15.095	8,00
Carne de pasăre	22.927	12,2
TOTAL	**188.620**	**100**

Sursa: INS - Anuarul Statistic al României 2012

g) Îmbunătăţiri funciare

Conform datelor puse la dispoziţie de către INS, suprafaţa amenajată pentru irigaţii reprezintă un ansamblu de lucrări efectuate cu scopul aprovizionării cu apă în vederea asigurării independenţei acesteia faţă de condiţiile meteorologice. În acest sens, conform tabelului de mai jos, Regiunea Vest deţine 49.533 ha de terenuri de acest gen, doar o pondere foarte modestă din regiune 2,65% deţinând infrastructura necesară pentru irigaţii (tabelul 9.11). În cadrul regiunii, cele mai mari suprafeţe amenajate pentru irigaţii se găsesc în judeţul Arad – 27.483 ha (55,5%), judeţul Timiş – 13.646 (27,5%) şi judeţul Hunedoara cu 8.404 ha (17%).

Tabel 9.11 – Evoluţia amenajărilor pentru irigaţii, 2005 – 2011 (ha)

Judeţul / Regiunea de dezvoltare	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Arad	27.538	27.538	27.538	27.532	27.532	27.506	27.483
Hunedoara	8.419	8.419	8.419	8.417	8.409	8.406	8.404
Timiş	14.078	14.008	13.887	13.786	13.659	13.646	13.646
Regiunea VEST	50.035	49.965	49..844	49.735	49.600	49.558	49.533
România	2.908.214	2.892.058	2.901.931	2.903.567	2.902.377	2.900.053	2.894.640

Sursa: Tempo Online, AGR120A

Pe de altă parte, suprafeţele agricole irigate efectiv reprezintă suprafeţe pe care s-au efectuat irigaţii cel puţin o dată într-un an agricol, la acest indicator judeţul Arad deţinând aproximativ 96,5% din total suprafeţelor irigate efectiv la nivelul regiunii, în judeţul Timiş irigându-se efectiv doar 20 de ha de teren arabil. La nivel naţional, Regiunea deţine doar 0,55% din ponderea suprafeţelor agricole irigate efectiv.

Tabel 9.12 – Evoluţia suprafeţelor agricole irigate efectiv, 2005 - 2011(ha)

Judeţul / Regiunea de dezvoltare	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Arad	2.202	554	1.721	2.625	3.578	487	543
Timiş	14	:	:	9	15	:	20
Regiunea VEST	2.216	554	1721	2634	3593	487	563
România	44.649	95.749	315.793	256.359	293.474	83.026	102.831

Sursa: Tempo Online, AGR120A

Conform INS - Tempo Online, suprafaţa amenajată pentru combaterea eroziunii solului reprezintă un complex de lucrări hidrotehnice efectuate pentru reducerea sau stoparea degradării suprafeţei solului.

În anul 2011, Regiunea Vest a deţinut 142.896 ha amenajate pentru combaterea eroziunii solului în scopul pregătirii pentru activităţi agricole, la nivelul judeţelor cele mai mari suprafeţe amenajate agricole fiind deţinute de judeţul Caraş-Severin (32,9%), judeţul Timiş (27,8%), judeţul Hunedoara (23,4%) şi judeţul Arad (15,9%).[15]

[15] INS – Tempo Online, http://statistici.insse.ro/shop/, AGR102C

DRAFT

h) Populaţia activă în agricultură

Tendinţa ţărilor dezvoltate din Uniunea Europeană şi nu numai este că odată ce sectorul serviciilor se dezvoltă din ce în ce mai mult acesta angrenează o forţă de muncă însemnată astfel că, sectorul primar (agricultura) tinde să angreneze o forţă de muncă relativ restrânsă (aproximativ 5% din populaţie) care să fie productivă beneficiind de o agricultură înalt mecanizată, forţa de muncă fiind înlocuită.

Deşi forţa de muncă în agricultura României este în continuare una dintre cele mai numeroase din Europa (fig. 9.18), dinamica ponderii populaţiei ocupate în agricultura arată o tendinţă de scădere treptată a acesteia.

Fig. 9.18 - Forţa de muncă din agricultură în Uniunea Europeană

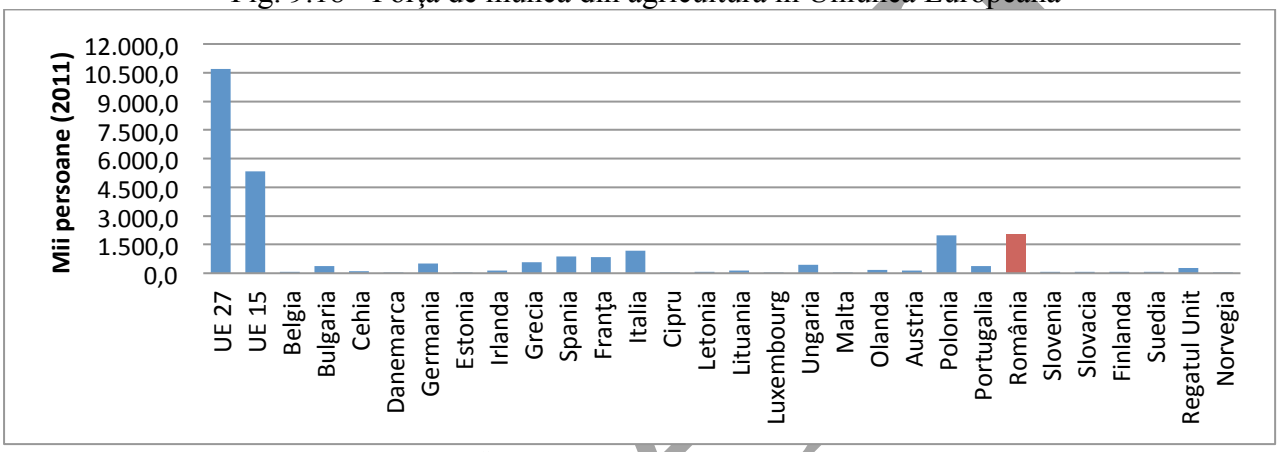

Sursa: epp.eurostat.eceuropa.eu

Din totalul populaţiei ocupate din Regiunea Vest, de 811.000 persoane, aproximativ 141.000 dintre acestea (**17,3%**) îşi desfăşoară activitităţi în sectorul agricol. Printre cauzele scăderii ponderii populaţiei ocupate în agricultură se numără: retragerea multor persoane vârstnice din agricultură, veniturile mici realizate din acest sector economic, acestea fiind neatractive pentru tineri, investiţiile rurale încă reduse care să absoarbă forţa de muncă mai tânără etc. Câştigul salarial mediu brut lunar în Regiunea Vest în sectorul agricol era în anul 2011 de 1.492 lei.

Fig. 9.19 - Structura populaţiei ocupate în agricultură, pe grupe de vârstă, în Regiunea Vest, în anul 2011

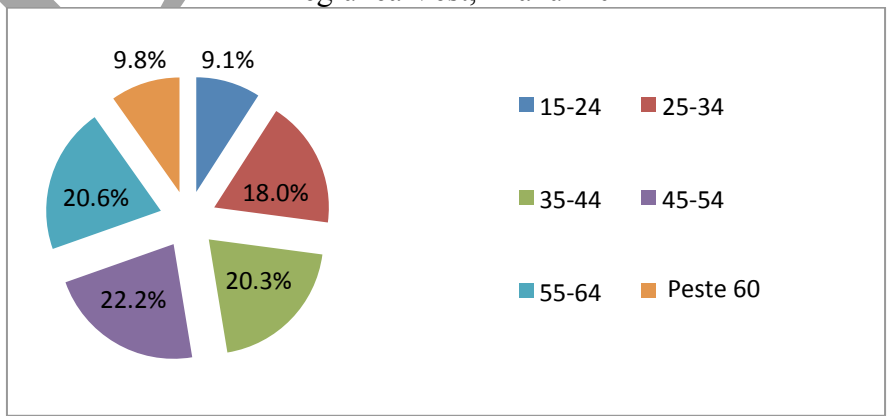

Sursa: INS - Anuarul Statistic al României 2012

În ceea ce priveşte populaţia ocupată în agricultură pe grupe de vârstă, se constată că numai o mică parte din populaţia tânără desfăşoară activităţi în acest sector (vezi fig. 9.19).

i) Infrastructura specifică

Infrastructura specifică desfăşurării activităţii agricole este formată în primul din parcul de tractoare şi maşini agricole, acestea asigurând modernizarea şi mecanizarea acestei activităţi, cât şi depozitele de cerale, punctele de colectare şi bineînţeles sistemele de irigare.

În vederea îmbunătăţirii dotării tehnice, s-a acordat sprijin financiar pentru cumpărarea de tractoare, combine şi maşini agricole prin:

- Programul SAPARD – măsura 3.1: Investiţii în exploataţiile agricole;
- Programul Fermierul, prin obiectivele de investiţii directe;
- Programul Naţional de Dezvoltare Rurală 2007-2013- măsura 121;

Ca urmare, la nivel naţional, dotarea cu tractoare, pluguri şi semănători a înregistrat o creştere, iar numărul de combine a scăzut, fapt datorat în mare parte de renunţarea la combinele vechi şi dotarea cu combine de mare productivitate.

Fig. 9.20 - Evoluţia parcului de tractoare şi maşini agricole în România

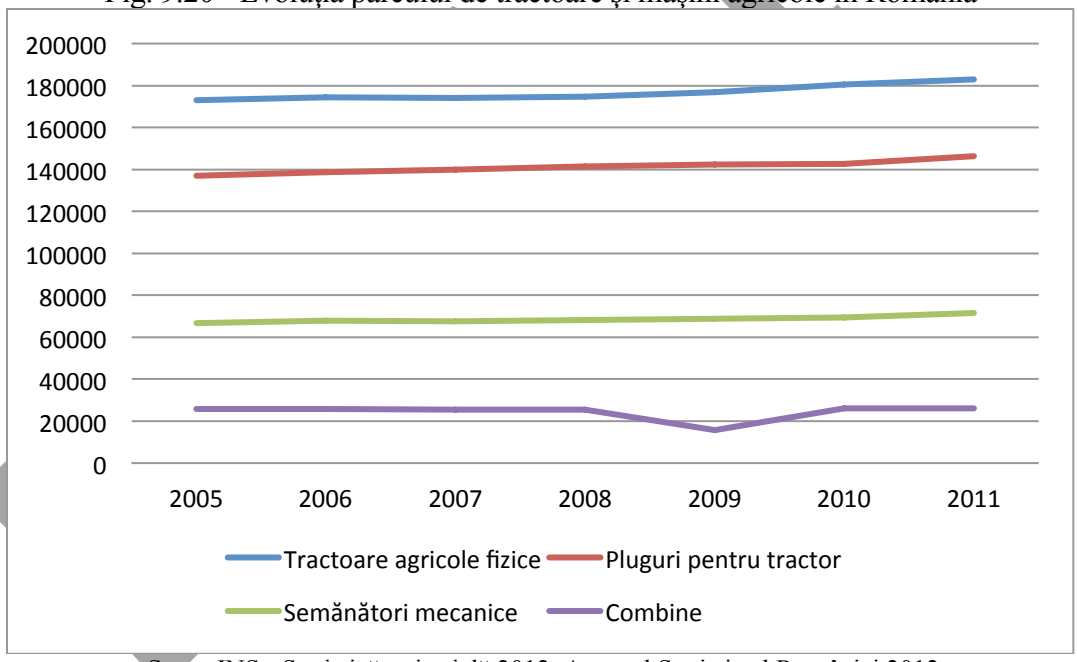

Sursa: INS - Statistică teritorială 2012, Anuarul Statistic al României 2012

Dotarea cu maşini agricole în Regiunea Vest este superioară mediei la nivel naţional (cea de-a treia regiune ca dotare tehnologică în vederea practicării agriculturii cu 70.619 utilaje, fiind depăşită de regiunea Nord-Vest care deţine 75.097 utilaje - locul II şi regiunea Sud-Muntenia cu 88.791 utilaje care deţine locul I la numărul utilajelor agricole în anul 2011). Terenul arabil în Regiunea Vest reprezintă 11,6% din totalul naţional, în timp ce parcul de maşini agricole existent la nivelul Regiunii Vest reprezintă 14,9% din totalul parcului de maşini agricole din România.

Tabel 9.13 - Parcul de tractoare şi maşini agricole principale din agricultură în Regiunea Vest

Specificare	**2010 (bucăţi)**	**2011 (bucăţi)**
Tractoare agricole fizice	27.891	28.755
Pluguri pentru tractor	20.630	21.772
Cultivatoare mecanice	4.784	4.943
Semănători mecanice	10.234	10.209
Maşini de stropit şi prăfuit cu tracţiune mecanică	215	245
Combine autopropulsate pentru recoltat cereale	3.557	3.376
Combine autopropulsate pentru recoltat	100	112
Vidrovere autopropulsate pentru recoltat cereale	72	75
Prese pentru balotat paie şi fân	985	1.132
Suprafaţa arabilă ce revine pe un tractor fizic-ha	**39**	**-**

Sursa: INS - Anuarul Statistic al României 2011, 2012

S-a observat creşterea interesului operatorilor economici pentru obţinerea autorizării şi licenţierii depozitelor de cereale, ca instrument de reglementare a pieţei seminţelor de consum. În Regiunea Vest au fost licentiaţi un număr de 8 de operatori economici iar capacitatea de depozitare prin depozite licenţiate este de 268.813 tone. Astfel, este asigurată respectarea legislaţiei în domeniul producţiei, depozitării şi comercializării cerealelor şi produselor agricole.

Tabelul 9.14. - Operatori economici licenţiaţi pentru depozite cereale şi produse procesate din cereale în Regiunea Vest

Nr.	**Denumire**	**Localitate, Judeţ**	**Capacitate (tone)**
1	S.C. COM ABM S.R.L (siloz + magazii)	Curtici, Arad	9.000
2	S.C. R.D.F. S.R.L. (siloz)	Şofronea, Arad	10.000
3	S.C. AGRICOLA GRĂNICERI MANAGENING S.R.L. (siloz)	Grăniceri, Arad	12.500
4	S.C. BARDEAU HOLDING ROMANIA S.R.L. (magazii)	Grădinari, Caraş-Severin	19.300
5	S.C. ALIS PROD IMPEX S.A. (siloz)	Mintia, Hunedoara	10.000
6	S.C. INTERCEREAL S.A. (siloz+magazii)	Cărpiniş	27.800
7	S.C. CEREALCOM S.A. (siloz+magazii)	Sânnicolau Mare Timişoara Jebel	50.000 55.000 44.000
8	S.C. DON CARLOS S.R.L (siloz+magazii)	Gătaia	31.213

Sursa: Ministerul Agriculturii şi Dezvoltării Rurale

DRAFT

j) Silvicultura

În anul 2011 în Regiunea Vest suprafaţa pădurilor şi a altor terenuri cu vegetaţie forestieră ocupau **34,5%** din totalul suprafeţei regiunii. La nivel naţional pădurile ocupă **28,5%** din teritoriu, Regiunea Vest situându-se peste media naţională şi ocupă poziţia a treia după regiunea Centru şi regiunea Nord-Est la ponderea suprafeţelor forestiere, astfel că regiunea deţine un mare potenţial de valorificare a acestor resurse.[16]

La nivel regional, în perioada 2000 – 2010 suprafaţa pădurilor creşte. La nivelul NUTS III cea mai mare creştere a fost înregistrată în judeţul Caraş-Severin cu 19.488 ha, mai apoi Arad cu 6.927 ha, judeţul Hunedoara cu 3.160 ha şi judeţul Timiş cu 2.858 ha. În privinţa regenerărilor artificiale (2010) cele mai mari suprafeţe se înregistrează în judeţul Arad – 242 ha, mai apoi la mică distanţă judeţul Hunedoara cu 220 ha, judeţul Caraş – Severin cu cu 190 ha şi judeţul Timiş cu 88 ha de regenerări artificiale, observându-se aşadar o creştere a pădurilor însă această creştere fiind lentă.

În munţii din grupa Retezat-Godeanu, gradul de împădurire este ridicat (aproximativ 70% din suprafaţa de aproape 4000 km^2), ceea ce a favorizat dezvoltarea unui sector intens de exploatare, cu unităţi de prelucrare la marginea muntelui (Caransebeş). De asemenea, în Munţii Poiana Ruscă, pădurea deţine în jur de 75% din suprafaţa masivului, cu frecvenţă mai ridicată în vest (pînă spre 90%) şi mai coborâtă spre est (sub 60%). În Munţii Banatului, fondul forestier este de asemenea ridicat (în Munţii Semenic gradul de împădurire atinge 65%), aici predominând pădurile de fag.
Vegetaţia forestieră este relativ bine reprezentată şi în Munţii Apuseni, unde în jur de 55% din spaţiul montan este ocupat de pădure, fapt ce a stat la baza dezvoltării economiei din zonă. În sud-vestul Munţilor Apuseni (care aparţin Regiunii Vest), domină pădurile de foioase (fag, stejar, gorun, cer, etc).

Fig. 9.21 – Ponderea suprafeţelor forestiere în regiunile de dezvoltare (2011)

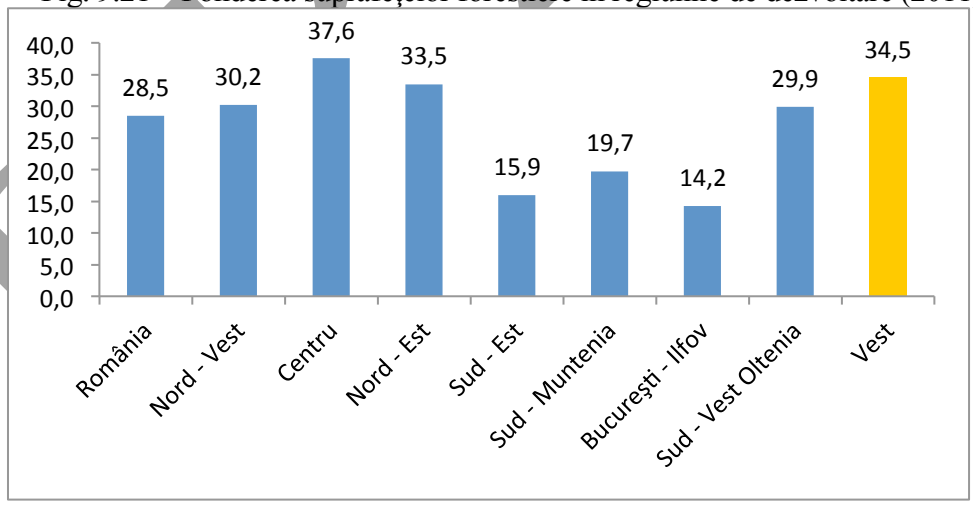

Sursa: INS - Anuarul Statistic al României 2012

[16] INS – Anuarul statistic 2011

DRAFT

Fig. 9.22 – Evoluţia suprafeţelor forestiere în Regiunea Vest (2005-2010)

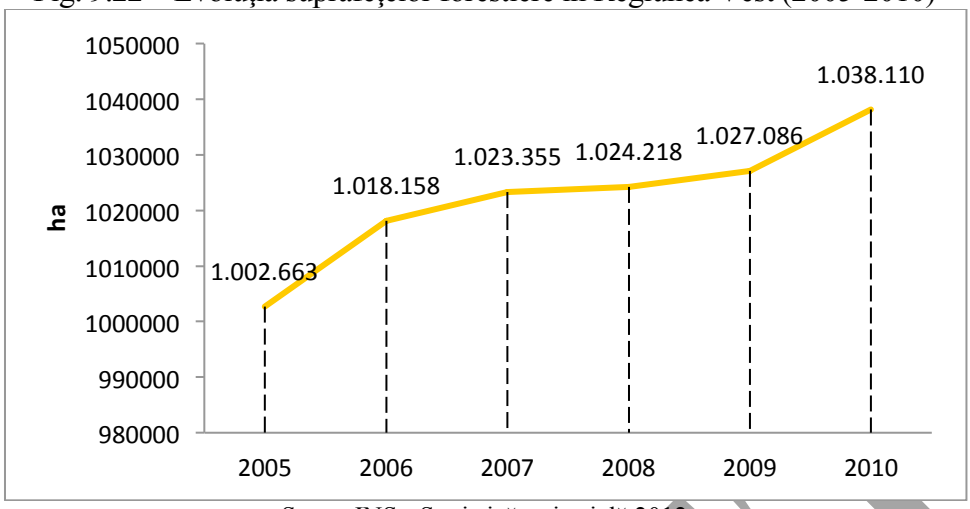

Sursa: INS - Statistică teritorială 2012

Privind volum de lemn recoltat, în perioada 2005-2011 se observă o creştere a exploataţiilor de lemn în judeţele Arad, Caraş-Severin şi Hunedoara şi o uşoară scădere în judeţul Timiş. De asemenea, din graficul de mai jos se observă şi fluctuaţiile exploatărilor de lemn însă cu excepţia judeţului Timiş toate judeţele regiunii ating cote de exloatare mai mari în anul 2011 comparativ cu anul 2005.

Mai mult de atât, în contextul regenerărilor artificiale destul de lente şi a amplificării exploatărilor de lemn este importantă o planificare şi valorificare raţională a acestei resurse extrem de importante.

Fig. 9.23 – Evoluţia volumului de lemn recoltat în Regiunea Vest (2005-2011)

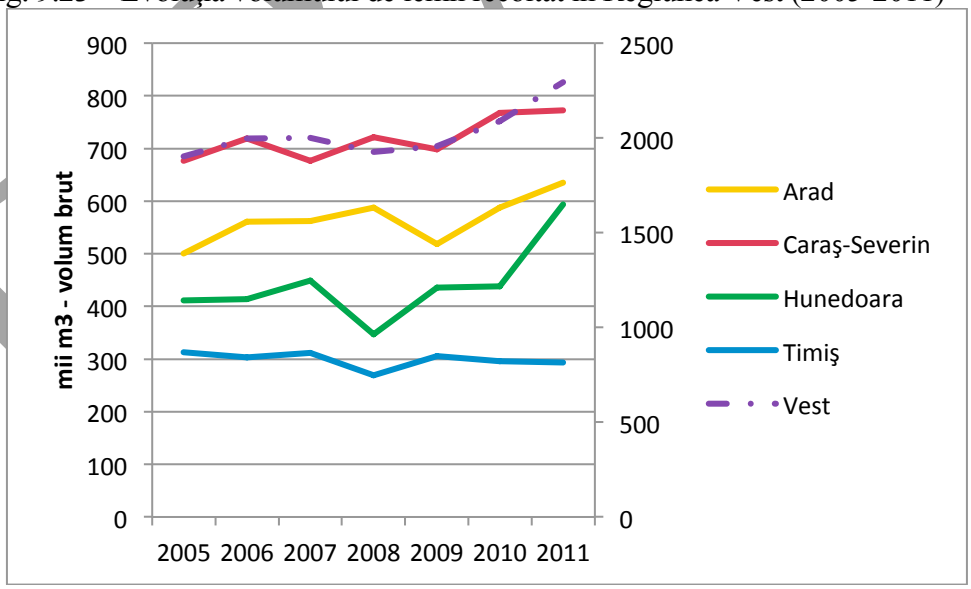

Sursa: INS - Statistică teritorială 2012, Anuarul Statistic al României 2012

CONCLUZII:

În anul 2011, 37,2% din populaţia regiunii locuia în zone rurale, adică 712.836 persoane, dintre aceştia 93,5% locuiau în aşezări sub 5.000 de locuitori, doar o comună depăşind 10.000 de locuitori şi anume comuna Vladimirescu din judeţul Arad (11.799 locuitori). Sub aspect spaţial, comunele cu un număr mai mare de locuitori erau aşezate lângă localităţile urbane în special în zonele joase de câmpie, existând o corelaţie între numărul de locuitori al zonelor rurale şi unitatea de relief.

Se observă aşadar, o zonă cu densitate mai mare în vestul regiunii, zona periurbană, pe când zonele cu o densitate mai mică (chiar sub 30 de locuitori) se suprapun zonelor montane.

Indicatorii demografici analizaţi reflectă următoarele aspecte:

- Natalitatea în mediul rural (8,4‰) este apropiată de cea a mediului urban (8,5‰)
- În mediul rural mortalitatea (14,2‰) este mai mare decât cea înregistrată în mediul urban (11‰)
- Sporul natural este aşadar negativ în ambele medii de reşedinţă, dar semnificativ mai mic în zonele rurale (-5,8‰) decât în zonele urbane (-2,5%)
- Mediile rurale deţin o mortalitatea infantilă mai mare decât cea înregistrată în zonele urbane: rural 10,7‰, urban 7,8‰.
- Speranţa de viaţă este mai mică în spaţiul rural (72,57 ani) decât în spaţiul urban (73,34 ani).

În pofida tuturor aspectelor negative înregistrate la indicatorii demografici analizaţi, sunt anumite progrese înregistrate în ultimii ani în spaţiul rural şi anume reducerea ratei mortalităţii infantile dar şi înregistrarea unui sold migratoriu pozitiv (tendinţa de migrare dinspre urban spre rural) pentru ca prin acestă migraţie să fie posibilă recuperarea deficitului demografic.

Numărul total de exploataţii agricole era în anul 2010 de 271.891, dintre care peste 90% dintre aceastea exploataţii agricole individuale sau întreprinderi individuale şi familiale.

Trăsătura predominantă a agriculturii regiunii, care şi afectează competitivitatea acesteia, este existenţa unui număr foarte mare de ferme mici, care produc în principal pentru autoconsum şi comercializează pe piaţă doar produsele obţinute şi în paralel fermele foarte mari.

Fondul funciar era la sfârşitul anului 2010 de 3,2 milioane ha, din care suprafaţa agricolă reprezenta 1,86 milioane ha (58,32%), dintre care cca. 93,5% în proprietate privată. După modul de folosinţă, terenul arabil ocupa cca. 58,3% din suprafaţa agricolă.

Cele mai mari suprafeţe agricole din regiune se află în judeţele cu relief preponderent de câmpie: Timiş (76,6%) şi Arad (70,2,%). Pădurile şi alte terenuri cu vegetaţie forestieră sunt în Regiunea Vest în suprafaţă de 1,1 milioane ha, cu prepondenţă în judeţele Hundoara şi Caraş-Severin.

Producţia ramurii agricole este preponderent vegetală cultivându-se în deosebi porumb (1.570.345 tone - 2011), grâu (820.590 tone - 2011) şi cartofi (315.076 tone - 2011).

DRAFT

Cultivarea plantelor în Regiunea Vest deţin următoarele coordonate în anul 2011 şi anume:

- locul IV la producţia de *cereale* cu o producţie superioară anului 2005 şi cu productivitate mai mare decât media naţională la grâu, ovăz, secara şi orzul şi orzoaica şi productivităţi ale porumbului apropiate de media naţională.
- locul IV la producţia de *cartofi* cu o producţie inferioară faţă de anul 2005 şi cu o productivitate sub media naţională.
- *sfecla de zahăr* se cultivă doar în judeţele Arad (90%) Timiş (8,65%) şi Hunedoara (1,35%), dintre care judeţul Arad deţine cea mai mare productivitate pe ţară la sfecla de zahăr.
- Regiunea ocupă locul V la producţia de *floarea soarelui*, productivitatea aceasteia fiind peste media naţională.
- producţia de *legume* deţine locul V în comparaţie cu regiunile de dezvoltare
- *viţa de vie* este o cultură cu tradiţie în special în judeţele Timiş şi Arad şi deţine locul V pe ţară la producţia de *struguri* şi este uşor sub valoarea productivităţii naţionale. Suprafaţa viilor pe rod este în Regiunea Vest de 8.400 ha
- producţia de *fructe* în anul 2010 era de 126.877 tone, depăşind doar regiunea Bucureşti-Ilfov, dintre cele mai cultivate fiind prunele (56,5%) şi merele (29,8%).

Conform datelor înregistrate de Institutul Naţional de Statistică se observă o mare tendinţă de fluctuaţie a producţiei vegetale, acest lucru fiind datorat cel mai probabil faptului că există o strânsă legătură între condiţiile meteorologice şi producţie şi anume că lipsa sistemelor de irigaţii cât şi lipsa precipitaţiilor pot duce la scăderea producţiei agricole.

Creşterea animalelor ocupă un loc important in domeniul agriculturii, prioritară fiind creşterea păsărilor, ovinelor şi porcinelor; numărul capetelor de animale a crescut constant între anii 2005-2010 şi o uşoară scădere în 2011, în această perioadă (2005-2011) cea mai mare scădere având-o bovinele (-56,7) iar cea mai mare creştere având-o caprinele (46,9).

Producţia agricolă animală în Regiunea Vest se caracterizează şi prin următoarele date: 4.194 mii hl lapte, dintre care 3.554 mii hl lapte de vacă şi bivoliţă, 2.468 tone producţie de lână, 505 milioane ouă, 3.512 tone miere extrasă.

Chiar dacă dinamica ponderii populaţiei ocupate în agricultură din România arată o tendinţă de scădere treptată a acesteia, populaţia activă din agricultură rămâne printre cele mai numeroase din Europa.

În Regiunea Vest 141.000 de locuitori, adică **17,3%** din totalul forţei de muncă desfăşoară activităţi în sectorul agricol, pe când numai o mică parte din populaţia tânără desfăşoară activităţi în acest sector.

Dotarea cu maşini agricole (tractoare, pluguri, cultivatoare, semănători mecanice) este superioară mediei la nivel naţional (locul III), în special datorită acordării de sprijin financiar din fonduri naţionale şi europene.

DRAFT

Tabel 4. Producţia principalelor produse agricole vegetale în Regiunea Vest

	2011 (tone) – Regiunea Vest	**2011 (tone) - România**	**Producţia medie la ha (kg/ha) – Regiunea Vest**	**Producţia medie la ha (kg/ha) - România**
Grâu	820,590	7.131.590	4.032	3.663
Secară	2.011	31.382	2.848	2.540
Orz şi orzoiacă	124.363	1.329.692	3.927	3.170
Ovăz	90.299	375.855	2.485	2.028
Porumb boabe	1.570.345	11.717.591	4.480	4.525
Cartofi	315.076	3.638.791	14.004	16.873
Sfeclă de zahăr	39.365	660.497	49.829	35.103
Floarea soarelui	114.047	1.789.326	2.166	1.798
Struguri	20.566	879.487	4.943	4.980
Fructe	126.877	1.479.907	-	-
Furajere verzi anuale	195.922	3.371.352	16.179	15.323
Furajere verzi perene	1.017.434	10.661.681	19.174	16.213

Sursa: Institutul Naţional de Statistică, Producţia agricolă la principalele culturi agricole în anul 2010

Din tabelul de mai sus (tabelul 4), se observă faptul că la grâu, secară, orz şi orzoaică, ovăz, sfeclă de zahăr, floarea soarelui, furaje anuale şi furaje perere Regiunea Vest deţine o producţie medie pe ha mai mare în anul 2010 decât nivelul naţional, ceea ce înseamnă că comparativ cu nivelul naţional (cu toate că nu deţine suprafeţe foarte mari agricole cum ar fi de exemplu Sud-Est – 2.432.301 ha, Sud-Muntenia – 2.448.973 ha), Regiunea Vest reuşeste să valorifice foarte bine culturile de plante fiind obţinute productivităţi mai mari decât în alte regiuni.

DRAFT

ANEXE

La nivelul Regiunii Vest au fost înregistrate la MADR un număr de 5 societăţi comerciale care îşi desfăşoară activităţi de creştere a porcilor, 6 asociaţii profesionale afiliate şi recunoscute de Federaţia Crescătorilor de Ovine şi Caprine şi 38 de forme asociative în domeniul zootehnic.

Tabel 9.9. - Lista societăţilor comerciale, care desfăşoară activităţi de creştere a porcilor în Regiunea Vest, în anul 2011

Nr.	**Denumire**	**Localitate, Judeţ**
1	Combinatul Agroindustrial Curtici	Curtici, Arad
2	S.C Lamaro Sere SRL	Arad, Arad
3	Smithfield Ferme	Timişoara, Timiş
4	CIP Ananas	Timişoara, Timiş
5	Agrosas SRL	Gătaia, Timiş

Sursa: Ministerul Agriculturii şi Dezvoltării Rurale

Tabel 9.10. - Asociaţiile profesionale afiliate şi recunoscute de Federaţia Crescătorilor de Ovine şi Caprine în Regiunea Vest, în anul 2011

Nr.	**Denumire**	**Localitate, Judeţ**
1	Asociaţia crescătorilor de ovine "Pastorul Crisana"	Arad, Arad
2	Asociaţia crescătorilor de ovine şi caprine "Mioriţa"	Chişineu Criş, Arad
3	Asociaţia crescătorilor de ovine şi caprine	Reşiţa, Caraş-Severin
4	Asociaţia judeţeană Ovis Banatim	Timişoara, Timiş
5	Asociaţia ,,Ovitim Mioriţa,,	Coştei, Timiş
6	Asociaţia crescătorilor de ovine	Timiş

Sursa: Ministerul Agriculturii şi Dezvoltării Rurale

Tabel 9.11. - Forme asociative în Regiunea Vest, în anul 2012

Judeţul	**Nr. As.**	**Forma asociativeă (denumire)**	**Număr de membri**	**Număr de animale**	**Specia**
Arad	1	Asociatia crescatorilor de albine Filiala Arad	280	280.000	Albine
	2	Asociatia crescatorilor de ovine Pastorul Crisana Arad	644	18.000	Ovine
	3	Asociatia crescatorilor de ovine Miorita Chisineu Cris Arad	140	140.000	Ovine
	4	Asociatia crescatorilor de bovine,Filiala Arad	2.900	10.000	Bovine
	5	Asociatia crescatorilor de bovine din Arad	32	6.797	Bovine
	6	Asociatia ecologica a crescatorilor de animale		5.697 total d.c. (bovine, ovine,	Ecologică mixtă

DRAFT

		din Arad BIO-ANIMA		porcine, păsări, albine)	
	7	Grup de producatori SC Ovinex Prod SRL Sepreus	32	5.000	Carne ovine caprine
Caraş-Severin	1	Asociaţia Judeţeană a Crescătorilor de Ovine şi Caprine Caraş -Severin	270	32.040	Ovine
	2	Asociaţia Judeţeană a Crescătorilor de Taurine Caraş -Severin	731	3.020	Bovine
Hunedoara	1	Asoc.jud.a crescătorilor de taurine Hunedoreana	3.250	15.856	Bovine
	2	Asoc. proprietarilor de pajişti şi cresc. de ovine Geoagiu	159	4.590 180	Ovine Bovine
	3	Asoc. judeţeană a crescătorilor de ovine ,,Dacia,, Orăştioara de Sus,	800	145.000	Ovine
	4	Asoc. judeţeană de păsări şi animale Hunedoara Deva	450	1.750 1.850 600 85.000	Bovine Porcine Ovine Păsări
	5	Asoc. zonală a crescătorilor de animale ,,Agrozoo,,, Orăştie	40	216 1.770 100	Bovine Ovine Caprine
	6	Asoc. crescătorilor de ovine din jud. Hunedoara	30	500	Ovine
	7	Asoc. zootehnică ,,Sarcau,,, Hunedoara	68	40 1.500	Bovine Ovine
	8	Asoc. ,,Măgureana,, Şereca, co. Beriu	**18**	4.000	Ovine
	9	Asoc. zonală a crescătorilor de ovine ,,Retezatul,, Haţeg	40	6.200	Ovine
	10	Asoc. zonală a crescătorilor de ovine ,,Drăcoasa,, Băieşti Com Pui	39	3.480 300	Ovine Caprine
	11	Asoc. agrozootehnică Lunca Cernii de Jos	68	720 400	Bovine Ovine
	12	Asoc. crescătorilor de animale Băcia	55	60 400	Bovine Ovine
	13	Asoc. crescătorilor de albine din România Filiala jud. Hunedoara	1200	40.000	Familii de albine
	14	Soc. Cooperatistă Apicola	27	500	Familii de

DRAFT

		Natur sat Vâlcele Com Bretea Română			albine
	15	Soc. Cooperatistă Apis Corvina sat Josani Com Peştişu Mic	12	400	Familii de albine
Timiş	1	Asociatia agricultorilor si inreprinzatorilor maghiari din Banat	1.700	5.000 300	Ovine Vaci
	2	Asocitia taurine Narcisa	35	250	Taurine
	3	Asociatia crescatorilor de vaci de lapte din judetul Timis	370	7.080	Bovine
	4	Asociatia crescatorilor de bovine Bilezia	64	140 1.200 35	Bovine Ovine Cai
	5	Asociatia Balint Gazda Egyesulet	250	300 5.000	Vaci Ovine
	6	Asociatia crescatorilor de ovine	190	80.500	Ovine
	7	Asociatia crescatorilor de oi Ovis-Banatim	663	241.662	Ovine
	8	Asociatia crescaorilor de oi Miorita Costeiu	520	124.500	Ovine
	9	Asociatia N.Grand	35	2.100	Ovine
	10	Asociatia crescaorilor de albine	750	12.800	Albine
	11	Asociatia crescaorilor de Chinchila din Romania	70	6.100	Chinchila
	12	Timlactagro	27	300	Vaci de lapte
	13	Asociatia crescatorilor AGRO-CHEVERES	63	130 10.300 200	Bovine Ovine Caprine
	14	Asociatia Honorici	49	1.400 70	Ovine Vaci

Sursa: Ministerul Agriculturii şi Dezvoltării Rurale

DRAFT